

Bijlagen

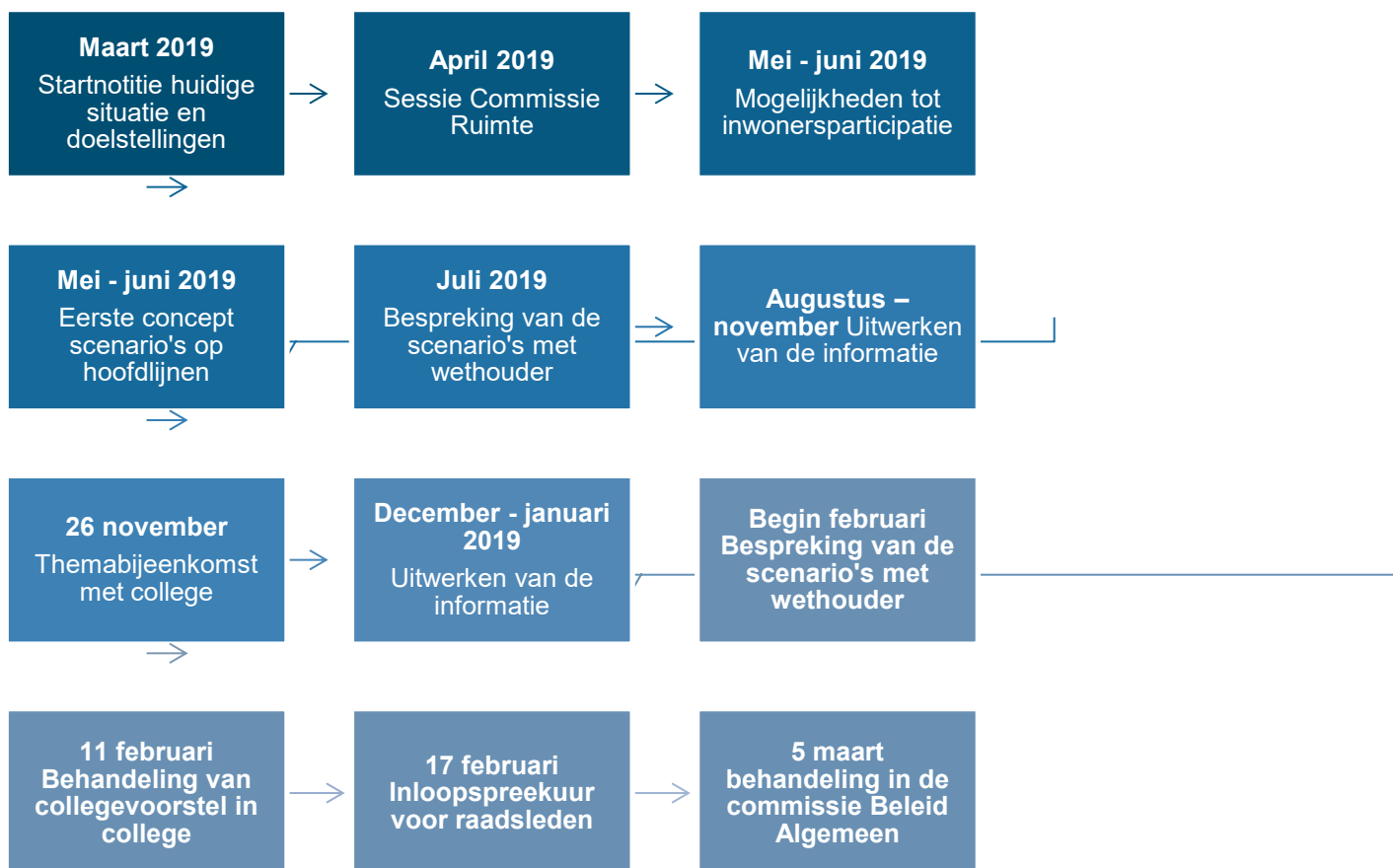
Bijlage 1 Het doorlopen proces en vervolgtraject

In april 2019 is de gemeenteraad betrokken middels een werksessie tijdens een vergadering van de commissie Ruimte. In het procesvoorstel dat staat beschreven in de inleiding van dit document, is aangegeven dat het najaar van 2019 in het teken staat van organisatorische borging. In afstemming met de regio en de diverse gemeentelijke afdelingen dienen de beoogde wijzigingen te worden voorbereid.

Gezien de ambitieuze doelstelling om in 2021 al tot 100 kg restafval per inwoner te komen, is een proefwijk af te raden. Het is beter om te focussen op één goede uitrol met tussentijds monitoring om die grote stap voorwaarts te maken. Dit is ook kostenefficiënter.

Eventuele gevolgen voor de afvalstoffenheffing zullen pas ingaan per 1 januari 2021. Dit heeft de gelegenheid om 2020 te gebruiken als een overgangs- en proefperiode. Zie ook onderstaande tijdslijn.

Figuur x. Tijdslijn

Bijlage 2 Startnotitie

Introductie

Het doel van deze VANG-strategie is om de duurzaamheidsdoelstellingen rondom het huishoudelijk afval van de gemeente Harderwijk te realiseren, namelijk 100 kg restafval per inwoner in 2020 en 30 kg in 2025. Op 29 september 2016 is het raadsbesluit aangenomen om bij deze landelijke doelstelling aan te sluiten. De strategie zal dan ook een gestructureerd, breed gedragen, logisch opgebouwd en samenhangend verhaal moeten zijn dat houvast geeft en waarbij een balans is gevonden in milieu, service en kosten ten aanzien van het huishoudelijk afvalbeheer in de gemeente Harderwijk.

Deze startnotitie beschrijft vier zaken, namelijk:

- 1) De huidige situatie: waar staat Harderwijk nu?
- 2) Wat is de urgentie: waarom nu aan de slag?
- 3) Landelijke kaders, trends en ontwikkelingen, die van invloed zijn op lokaal beleid en succes
- 4) Vervolgstap: toewerken naar een voorkeursscenario

We werken op dit moment toe naar een raadsvoorstel dat u voor de zomer kunt vaststellen. Gelet op deze planning willen wij u nauw betrekken in het proces naar de totstandkoming van dit voorstel, zodat wij tijdig uw wensen kunnen betrekken en eventuele vertraging in het besluitvormingsproces wordt voorkomen.

We staan nu aan het begin van het opstellen van dit voorstel en daarom een goed moment om u voor de eerste keer te betrekken. Wij organiseren daarom een werksessie voor raadsleden (commissieleden Beleid Algemeen), hiervoor bent u onlangs uitgenodigd. Datum en tijdstip is **dinsdag 26 maart aan de Graaf Ottolaan 11, inloop om 19.15 uur**. Tijdens deze informele bijeenkomst is er de gelegenheid om met elkaar van gedachte te wisselen over eisen en kaders die de raad stelt aan de nieuwe VANG-strategie om op basis hiervan meerdere scenario's te bekijken en toe te werken naar een voorkeursscenario waarin we keuzes hebben gemaakt.

1) Huidige situatie in Harderwijk

Aanleiding

In de gemeenteraad is de VANG-strategie toegezegd naar aanleiding van diverse discussies en (aangenomen) moties. De ambtelijke organisatie heeft hieraan gewerkt, maar het plan was niet toereikend voor het invoeren van een gewijzigd inzamelsysteem. Deze onduidelijkheid werd ook opgepikt in de media en leidde in het voorjaar van 2018 tot een zekere impasse. Het huidige college wil dit nu doorbreken, omdat op bestaande wijze de doelstellingen ruimschoots niet worden gehaald, terwijl die ambitie er wel is.

Figuur 1.1. Artikel in de Stentor van 26 april 2018

▲ Bij de hoogbouw worden jaren geleden al drie containers geplaatst om afval te scheiden. Een plan ook bij de hoogstapelbouw en in de binnenstad meer gescheiden inzameling mogelijk te maken, is door de politiek uitgesteld. Ze willen eerst meer zekerheid over de verwerking van de kosten daarvan.

Harderwijk struikelt over afval: plan om meer te scheiden uitgesteld

Het plan om oudpapier en groente-, fruit- en tuinafval apart in te zamelen in de binnenstad en bij de hoogbouw in Harderwijk is voorlopig van de baan. De politiek wil voorkomen dat met de invoering ervan 750.000 euro wordt 'weggegooid'.

Teake Dijkstra 26-04-18, 13:42 Laatste update: 14:14

Eerst moet er een duidelijk en uitvoerbaar plan op tafel komen, wat ertoe leidt dat mensen die hun huishoudelijk afval goed scheiden daarvoor worden beloofd met een lagere afvalheffing. Op dit moment is daarover nog geen zekerheid.

Onder aanvoering van de VVD heeft de gemeenteraad het voorstel van burgemeester en wethouders om gft en papier op korte termijn ook overal in de binnenstad en bij de hoog- en stapelbouw apart in te zamelen vrijwel unaniem afgewezen. Alleen GroenLinks stemde voor.

Restafval

De landelijke inzet is om in 2025 maximaal 30 kilogram restafval per inwoner over te hebben. In Harderwijk is dat nu nog 186 kilogram. Hiervan is nu nog gemiddeld ruim 100 kilogram papier en groente-, fruit- en tuinafval, wat onterecht terecht komt in de verbrandingsovens. De gemeente zet acties op touw om de inwoners te motiveren afval zoveel mogelijk te scheiden voor hergebruik.

Alle partijen zijn voorstander van afvalscheiding, maar volgens VVD-fractievoorzitter Peter de Groot 'moeten we voorkomen dat we 7,5 ton weggooien, om het even cru te omschrijven. We kunnen nu nog niet afwegen wat het oplevert'.

Zes euro

Om die extra kosten op te brengen zou de afvalheffing in 2019 per huishouden met ruim zes euro omhoog moeten. Terwijl het juist de bedoeling is dat goed scheiden van afval wordt beloond. De gemeente streeft naar een systeem waarin mensen die het recyclebare gft-afval, papier en op termijn ook plastic, metaal en drankkarton (pmd-afval, oranje deksel) apart inzamelen en dus minder 'grijs' afval overhouden, minder gaan betalen. Wie meer en vaker grijs afval heeft, zou juist een hogere heffing opgelegd krijgen.

Zolang er geen direct zicht is op invoering van zo'n systeem moet er niet extra geïnvesteerd worden, vinden de partijen. Wanneer het zover is, is nog onduidelijk. Milieuwethouder Pieter Teeninga wijst er wel op dat het jaar 2025 snel nadert. Dan moet de hoeveelheid grijs afval teruggedrongen zijn.

Regionale samenwerking

De gemeente Harderwijk werkt in regionaal verband samen met de gemeenten Elburg, Nunspeet, Oldebroek, Ermelo en Putten. De eerste vijf gemeenten maken gezamenlijk gebruik van de dienstverlening van Aconov, dat staat voor Afval Combinatie Noord Veluwe. Deze constructie is redelijk uitzonderlijk in Nederland en bestaat uit drie partijen, namelijk:

- Remondis I&R doet de inzameling in Harderwijk, Nunspeet en Ermelo
- C&T Van Werven doet de inzameling in Elburg en Oldebroek
- DVL Milieuservice doet alle werkzaamheden rond het onderhoud en het operationele- en administratieve beheer van de inzamelmiddelen identificatiesystemen voor het restafval (ondergrondse containers en mini-containers)

Als uitkomst van de recente Europese aanbesteding is Aconov opnieuw naar voren gekomen om de dienstverlening (per 1 juli) voor 2,5 jaar voort te zetten. Er is gekozen voor een relatief korte contractduur, onder andere vanwege de mogelijkheid om zo flexibel te zijn in het doorvoeren van VANG maatregelen. Er bestaat ook een politieke wens om onderzoek te starten naar de mogelijkheden van een overheidsgedomineerd inzamelbedrijf.

Inzamelsysteem en prestaties

Gemeente Harderwijk is een nascheidingsgemeente, wat betekent dat zij een deel van de stromen bij de bron scheidt, maar een deel ook verderop in de keten. In dit geval bij het afvalbedrijf Omrin, waar de gemeente Harderwijk aandeelhouder van is. Zij hanteert als adagium “bronscheiden waar het moet, nascheiden waar het kan” Het is goed om te weten dat afvalbedrijven als Omrin vaak ook eisen stellen aan de samenstelling van het restafval. Zo geven zij aan dat een systeem als bronscheiding van PMD prijsgevolgen heeft, omdat de waardevollere stromen dan worden onttrokken aan het restafval en dit direct negatieve consequenties heeft voor hun businesscase en hun overige 25 gemeentelijke aandeelhouders¹.

Figuur 1.2. Verdeling afvalstromen gemeente Harderwijk

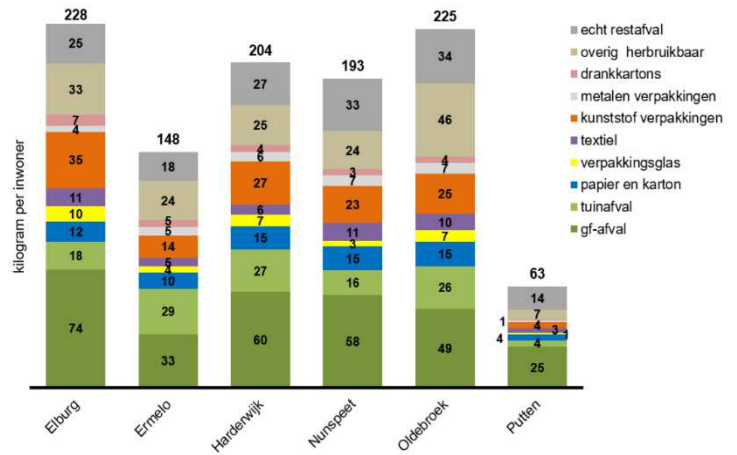
Afvalstroom	Hoeveelheid aan de bron (per inwoner per jaar)	Wijze van inzameling	Verwerking
Restafval	204 kg (bron: gemeente)	Tweewekelijks aan huis ledigen van grote 140 of 240 liter minicontainer	Gaat naar nascheidingsinstallatie en vervolgens de AVI Omrin in Harlingen
PMD	Zit in restafval	Gaat mee met restafval	Nascheiding in Heerenveen: 27 kg per inwoner per jaar
Luiers	Zit in restafval	Gaat mee met restafval	Verbranding
GFT	118 kg (bron: inzamelaar.)	Tweewekelijks aan huis ledigen van grote 140 of 240 liter minicontainer	Gaan naar Orgaworld in Lelystad > groene energie & compost
Papier	48 kg (bron: inzamelaar.)	1x per twee weken aan de weg (in de binnenstad) 1x per vier weken aan de weg (in overige gebieden) met grote 240 liter minicontainer	Gaat naar Reparco Renkum via Remondis
Textiel	5 kg (bron: RWS)	Ondergrondse textielcontainers en zakken aan huis	Textielsorteervestiging van Sympany in Harderwijk
Glas	23 kg (bron: Aconov)	Ondergrondse glascontainers	Van Tuyll Gameren via Remondis
E-waste	3 kg (bron: Aconov)	Via milieupark / KCA depot	WEEE-NL Apeldoorn
Chemisch	1,5 kg (bron: Aconov)	Via milieupark / KCA depot en haalservice	Via Remondis+ van Vliet Nieuwegein naar verwerkers in NL en D.

Een deel van de afvalstromen wordt dus gescheiden aan de bron, waaronder GFT, papier, textiel en glas. Het scheiden van deze stromen, met name het GFT en papier, komt ook de nascheiding (van onder andere PMD) ten goede. In de praktijk blijkt echter helaas dat nog veel van deze afvalstromen meegaan in het (fijn) restafval: zo bestaat het restafval voor 42% uit goed bron te scheiden GFT. De gemeente en de regio doen hier periodiek onderzoek naar. De meest recente analyse (mei/juni 2018) geeft het onderstaande beeld weer.

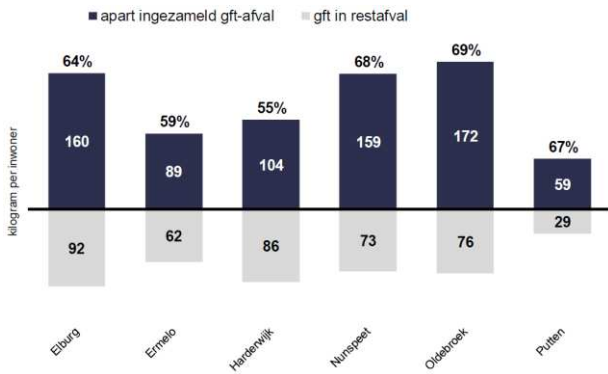
Figuur 1.3 Samenstelling fijn restafval op basis van afvalhoeveelheid 2017 en sorteeraanlyse 2018

¹ We zullen hierover in overleg moeten treden met Omrin, maar tot nu toe zijn we bekend met de volgende uitspraak: "Bij AVR eist men daarom dat eventuele bestaande PMD-bronscheiding wordt stopgezet of niet wordt ingezet in de gebieden waar het restafval van wordt afgenomen. Ook OMRIN ziet dit het liefste." Hieronder is per stroom kort weergegeven hoe het per stroom op hoofdlijnen gaat. Onder dit overzicht is een toelichting gegeven én zijn enkele foto's van de diverse inzamelvoorzieningen opgenomen.

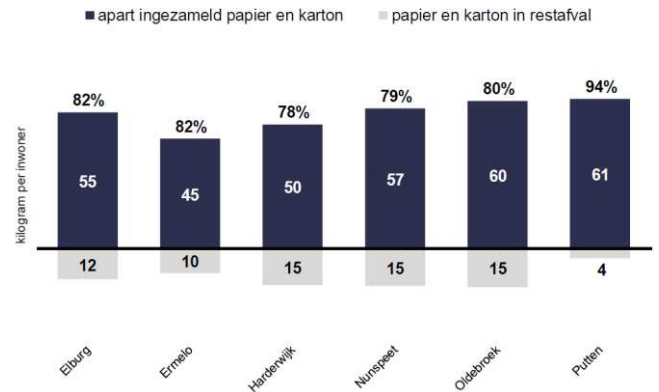
	Laagbouw buitenwijk	Hoogbouw buitenwijk	Binnenstad	Gemeente Harderwijk	
	gewichts%	gewichts%	gewichts%	gewichts%	volume%
Groente-, fruit- en tuinafval	43,4	39,7	43,8	42,4	12,9
Papier en karton	5,9	9,9	7,7	7,2	6,6
Hygiënisch papier	6,2	12,1	7,8	8,0	5,9
Drankkartons	2,4	1,7	2,2	2,2	4,8
Kunststoffen	16,3	10,6	13,2	14,4	60,6
Glas	3,8	3,5	5,1	3,8	0,7
Metalen	2,6	3,6	2,6	2,9	0,6
Textiel	3,4	2,2	4,9	3,1	1,2
Puin en keramiek	3,2	2,3	1,0	2,8	0,3
Hout	2,1	6,3	3,0	3,4	1,5
Klein chemisch afval	<0,1	0,7	<0,1	0,2	nb
Elektrische apparaten	0,9	0,7	0,5	0,8	nb
Overig afval	9,8	6,7	8,3	8,8	4,9
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

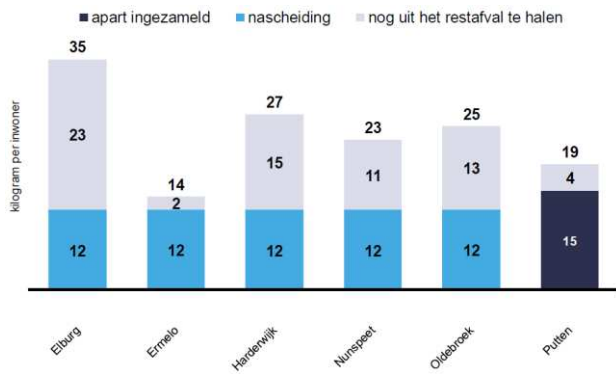
Figuur 1.4. GFT gescheiden en in restafval

Figuur 1.5 Papier gescheiden en in restafval

Figuur 1.6 Nascheiding Kunststof Verpakkingen Drankenkartons

Verschillende inzamelvoorzieningen Harderwijk

De mate van hoogbouw is een belangrijke indicator voor de bronscheidingprestatie van een gemeente en het kiezen van een passend inzamelsysteem. Om deze reden wordt ook wel gewerkt met een zogeheten 'stedelijkheidsklasse'. In Harderwijk is dat 3. De binnenstad van Harderwijk heeft (o.a. vanwege andere behoeften en ruimtelijke context) andere voorzieningen dan bijvoorbeeld het buitengebied of in de wijk.

Een belangrijk onderdeel van het inzamelsysteem zijn de ondergrondse containers. Inmiddels zijn er in totaal 187 ondergrondse containers geplaatst voor restafval. Dit aantal neemt nog steeds toe vanwege nieuwbouwwontwikkelingen. Bij de winkelcentra staan bakken voor (verschillende kleuren) glas en textiel.

Afvalstoffenheffing en tarieven

Verder worden er kosten in rekening gebracht voor:

- een extra minicontainer restafval aan huis: € 132 per jaar
- een extra minicontainer GFT aan huis: € 81 per jaar
- gebruik van de milieustraat (afvalbrengstation): € 15 per bezoek
- aan huis laten ophalen van grofvuil: € 32,50 per kuub.

2) Wat is de urgentie, waarom nu aan de slag?

Ad 1) Stijgende verwerkingskosten restafval

De kosten voor de verwerking van restafval stijgen de laatste jaren weer. Enerzijds komt dit door "krapte" op de verbrandingsmarkt in Nederland. Inmiddels zijn de Nederlandse overs voor ca 1/3 gevuld met buitenslands afval. Anderzijds komt dat door de invoering en geleidelijke stijging van de verbrandingsbelasting die is ingevoerd op restafval. Ten opzichte van 2015 zijn hierdoor de kosten voor restafvalverwerking in Harderwijk al met ruim € 300.000 gestegen.

Ad 2) Mogelijk maken betere nascheiding

Betere nascheiding is alleen mogelijk als de ingaande stromen "schoner en droger" wordt. Dit betekent dat vooral de organische fractie (GFT) meer brongescheiden moet gaan worden. De sorteeraanlyse laat zien dat GFT en dan met name keukenafval met 42% op dit moment met afstand het grootste aandeel heeft in het restafval. Hier moet Harderwijk dus sowieso op inzetten.

Ad 3) Terugdringen CO₂-uitstoot

De CO₂ footprint per huishouden ten gevolge van consumptie is met ca 13,5 ton/jaar hoger dan de CO₂- footprint door energieverbruik (elektriciteit, gas en brandstoffen) van 8 ton/jaar. De grootste winst is dus te halen met het terugdringen van "consumptie" van huishoudens (aan de voorkant). Hiervoor kunnen circulaire businessmodellen worden ingezet, zoals levensduurverlenging, deelplatforms, product als dienst en digitalisering. Huishoudelijk afvalbeheer zet meer in op "de achterkant" van consumptie. Ook hier kan een flinke CO₂ winst gehaald worden. Elke ton extra recycling t.o.v. verbranding levert gemiddeld een CO₂-reductie op van 1 ton. Het halen van de doelstelling van 100 kg restafval per inwoner levert t.o.v. de huidige situatie een CO₂-reductie op van ordegrrootte 5.000 ton per jaar. Dit is gelijk aan de uitstoot van ca 3.000 auto's.

3) Landelijke kaders, trends en ontwikkelingen

Landelijke Afval Beheer Plan 3 (LAP 3)

LAP staat voor het Landelijk afval beheerplan en dit is een beleidskader voor afval ter stimulatie van de circulaire economie in Nederland. Inmiddels is het LAP3 in werking getreden, in deze herziende versie wordt er geprobeerd een volgende stap te zetten in de transitie naar een circulaire economie. Alle overheden moeten bij de uitvoering van hun taken op gebied van afval rekening houden met dit afvalbeleid en de doelstelling van afvalbeheer en afvalpreventie ter behoeve van de Circulaire economie. Er staan richtlijnen in voor het inzamelen, recyclen, verbranden, storten en transporteren. Daarnaast wordt er binnen het beleidskader ook informatie gegeven over het stimuleren van een circulaire economie, en de gerelateerde afwegingen, monitoring, toezicht en vergunningverlening. Naast het beleidskader bevat het LAP3 ook 85 sectorplannen. In elk sectorplan is het beleidskader uitgewerkt voor een specifieke stroom, zoals kunststoffen, matrassen of elektronica. Matrassen mogen vanaf 1 januari niet meer in het restafval.

Van Afval naar Grondstof (VANG)

Het VANG is een programmatische aanpak van de Rijksoverheid die onder andere gemeenten helpt om de ambitie van een circulaire economie te halen. Het gaat hierbij concreet om het terugdringen van huishoudelijk (rest)afval, het scheiden en hoogwaardig recyclen van afvalstromen voor de productie van secundaire grondstoffen. Het programma heeft dus een focus op huishoudelijk afval, maar heeft met haar programma "Buitenshuis" ook aandacht voor vergelijkbare afvalstromen die elders vrijkomen. Het programma VANG Buitenshuis helpt de kantoor-, winkel- en dienstensector (KWD-sector) om voor 2022 de 2 miljoen ton restafval die vrijkomt - en die vergelijkbaar is met huishoudelijk afval - te halveren naar 1 miljoen ton. De VANG doelstellingen voor huishoudelijk afval zijn als volgt:

- 2020 100 kilo restafval per inwoner
- 2025 30 kilo restafval per inwoner, waarbij 75% van het huishoudelijk afval gescheiden wordt

Er zijn vier soorten maatregelen binnen het programma, namelijk preventie, communicatie, afvalscheiding en ketensluiting. Gemeenten ondernemen verschillende activiteiten om de doelen te bereiken.

Hieronder volgen de belangrijkste trends en ontwikkelingen die invloed hebben op de afvalinzameling bij gemeenten en de doelstellingen die daaraan worden verbonden.

12 februari 2019 - Categorie: marktontwikkeling

HCH onderzoekt exportkansen voor circulair Nederland

Holland Circular Hotspot is een enquête gestart naar de exportkansen voor circulaire ondernemers uit Nederland.

29 januari 2019 - Categorie: marktontwikkeling

De worsteling met China's importstop

Dat China de grenzen heeft gesloten voor afval is een zegen voor de circulaire economie. Nu kan Europa en de VS tenminste werken aan de opbouw van een eigen recyclingindustrie, bijvoorbeeld voor kunststoffen. Aanbod is er genoeg, maar wie wil het hebben? Een overzicht van de ontwikkelingen.

28 december 2018 - Categorie: marktontwikkeling

Afval inzamelen en verwerken duurder in 2019

Door de verhoging van de afvalstoffenbelasting, de toename van logistieke kosten en hogere verwerkingskosten lijkt Renewi zijn tarieven in 2019 te moeten verhogen. Het bedrijf zal niet de enige zijn.

Toenemende kosten

Door diverse landelijke belastingverhogingen en onzekerheden over vergoeding is het duidelijk dat, ongeacht maatregelen, de kosten voor afvalinzameling (nu al) toenemen. Ten eerste de landelijke verbrandingsheffing per ton op restafval. Die wordt verhoogd van €13,21 naar €32,12 in 2019. Beperkte verwerkingscapaciteit (ook t.a.v. nascheiding) in Nederland leidt op dit moment ook tot hoge kosten. Ten tweede is er onzekerheid over de vergoeding kunststof verpakkingsafval (Nedvang): de landelijke evaluatie moet inzicht geven of de vergoeding voor de jaren 2018 en 2019 reëel is op basis van de werkelijk gemaakte kosten in de voorgaande jaren. Een eventuele bijstelling van de vergoeding is dan mogelijk, met een maximum van 10% naar zowel boven als beneden. Voor iedere ton drankkartons die aan de recyclingsindustrie wordt geleverd en die aan de vigerende kwaliteitsspecificaties voldoet, ontvangen de gemeenten een vergoeding, die ook onzeker is. De verwachting is dat de Nedvang vergoeding naar beneden zal worden bijgesteld. Bij nascheiding zal het voor gemeenten niet uitmaken, omdat de gehele vergoeding (minus vermeden kosten restafval en een inzamelvergoeding) naar Omrin gaat. Het kan wel zijn dat Omrin hierdoor genoodzaakt is om haar verwerkingstarieven te verhogen.

Meer inzet op een circulaire economie & duurzaamheid

Belangrijk is dat we met elkaar toewerken naar minder afval in de toekomst en het sluiten van grondstofketens. Op dit moment neemt afval echter weer toe door economische groei, dus deze opgave is enorm. Tegelijkertijd is er wel veel meer aandacht voor de circulaire economie en duurzaamheid ontstaan, wat resulteert in een groter aanbod van recyclede en recyclebare producten en andere technische innovaties. Opdrachtgevers stimuleren de markt met haar hogere duurzaamheidseisen in aanbestedingen, wat zich weer vertaalt in bewuster gedrag van inwoners en medewerkers. Dit versterkt elkaar en deze maatschappelijke trend daagt de politiek uit om te kiezen en investeren in duurzame(re) alternatieven voor het klimaat, grondstoffen en energievoorziening. Ook in de afvalsector wordt gewerkt aan hogere milieurendementen. Gemeenten starten met het invoeren van nieuwe inzamelsystemen (soms proefgewijs). Het kiezen voor duurzamere voorzieningen (circulaire afvalbakken en zero emissie vuilniswagens) maakt daar ook onderdeel van uit.

Mondiale markt: wat doet China, wat betekent de Brexit?

De afvalketen stopt niet bij de grens. Het is een gegeven dat bij sommige stromen een internationale handel is ontstaan. Die staat op sommige vlakken wel onder druk. De importheffingen en zelfs een stop vanuit China voor (laagwaardig) afval (zowel voor papier/karton, als ook plastics) is daar een voorbeeld van. Ook zou de Brexit zomaar eens een effect kunnen hebben op de verwerkingscapaciteit (nascheiding) in Nederland, omdat nu nog veel afval uit Engeland onze kant opkomt, maar dit mogelijk zal afnemen. Bij handelsbarrières zouden de verwerkingstarieven van met name restafval kunnen dalen.

Alhoewel deze gevolgen wellicht deels aan Omrin zelf voorbij gaan, omdat de verbrandingsinstallaties van Omrin al vol zitten met eigen afval en plastics niet naar China gaan, is Omrin echter wel onderhevig aan schommelingen in marktprijzen. De marktprijzen voor plastics zijn bijvoorbeeld dramatisch gedaald.

Participatiesamenleving

In de afgelopen jaren is de participatie door inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven in de totstandkoming van beleid flink toegenomen. Er is veel meer ruimte ontstaan om mensen mee te laten denken, te klankborden en hun stem te laten horen richting zowel politici als ambtenaren. Hoger in de "participatieladder" bestaat de mogelijkheid om gelijkwaardig samen te werken of zelfs mee te beslissen met de overheid. Juist bij gemeenten, dichtbij de leefomgeving van haar inwoners, speelt dit een grote rol. Afvalinzameling is bij uitstek een onderwerp dat mensen boeit, omdat het zichtbaar is in de openbare ruimte en raakt aan grotere vraagstukken als duurzaamheid. Het levert soms ook ongemak op, wat ertoe leidt dat mensen de gemeente ook weten te vinden als ze klachten of suggesties hebben over hoe het beter kan. Iedereen heeft afval en is in dat opzicht ervaringsdeskundige.

Gemeente Harderwijk heeft eerder veel participatie organiseerd op dit onderwerp, waaronder een inwonerspanel. In de komende tijd gaan we na hoe we onze bestaande structuren (denk aan buurtteams en wijkplatforms) kunnen betrekken en welke aanvullende middelen we kunnen inzetten om ook goede ideeën op te halen en het draagvlak voor de toekomst te vergroten en de verbinding met de samenleving aan te gaan. De gemeente Harderwijk heeft ook contact met andere regiogemeenten, waaronder Nunspeet, om hierin van elkaar te leren.

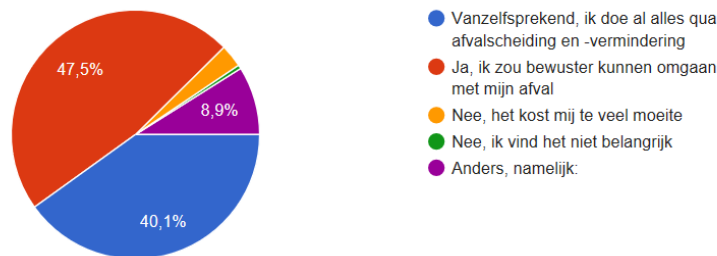
Bijlage 3 Resultaten Online Stadsgesprek

Van 28 mei t/m 11 juni heeft de gemeente het Online Stadsgesprek opgezet. Inwoners van Harderwijk konden via een korte enquête met diverse meerkeuze- en open vragen hun ideeën delen over afvalbeleid. De vragen zijn vooral bedoeld om diverse voorstellen van de gemeente te toetsen en nieuwe suggesties op te halen die het succes en draagvlak van een mogelijk nieuw afvalinzamelsysteem ten goede komen.

Onderstaande figuren geven de resultaten van de consultatie weer.

Zou je in jouw huishouden kunnen bijdragen aan de doelstelling van maximaal 100 kilo restafval per inwoner in 2020?

202 antwoorden

Open antwoorden (Anders, namelijk..)

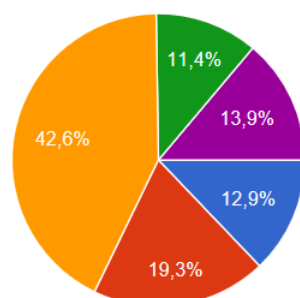
- Woon in de binnenstad. Zou meer willen doen als het makkelijker was om afval te scheiden.
- Het ophalen van glas is echt een gemis, en dat in combinatie met plastic ophalen zou het stimuleren. Om te gaan scheiden, ben ook bereid om te betalen zoals ophaal zakken voor plastic.
- Ook open dagen op de vuilstort waarbij mensen zien wat er allemaal gebeurt en materialen mogen meeneem om te recyclen zoals tuinhout, elektronica in combinatie met een repair cafe,
- Vooral ook nog de jeugd in huis bewuster en actiever maken in afval scheiden.
- Identificatie vergroten. Maak inzichtelijk dat bijvoorbeeld 5 boterhammen in de groenbak genoeg voedingsstoffen opleveren om een krop sla te laten groeien (willekeurige getallen voor het idee gebruikt). Maak het sprekender.
- Zodra verpakkingsafval, plastic, blikken etc gescheiden ingezameld worden reduceert dat mijn restafval enorm
- Harderwijk levert niet genoeg mogelijkheden. Papier container wordt 1x in de maand geleegd is voor ons te weinig, er is geen plastic container, dat scheeld al een hele hoop scheiden.
- Plastic afval apart inzamelen
- Voor binnenstadbewoners zijn er weinig mogelijkheden om afval te scheiden
- Ja als er meer plastic weggooi punten komen. En als de prijzen niet belachelijk gaam stijgen. Daarbij kan er in het centrum/ appartementen met centraal afval punt ook een bak voor groenafval komen dan kunnen die ook afval scheiden
- De Nee antwoorden zijn te suggestief. Mij lukt het niet omdat ik nu al ruimte tekort kom, en geen mogelijkheid zie te minderen.
- Hoeveel is 100 kilo? Ik heb geen idee...
- Een reductie van meer dan 30% is niet realistisch. In mijn optiek begint het bij de producent. Het zit hem echt niet in een plastic zakje meer of minder. De meeste artikelen kunnen veel duurzamer worden verpakt. Dit levert al een reductie bij de bron op.
- Ik zou het wel willen proberen
- Nee, want de rekening komt steeds meer bij de consument (inwoner) te liggen. Openstelling van afvoer recyclebare stoffen zou een betere stap zijn! Ik ga geen 15 euro betalen om een stapeltje planken af te voeren en er ook nog eens een uur voor in de rij staan inclusief alle ergernis ter plekke!
- Wij kunnen hier bewuster mee omgaan; aan de andere kant krijgen wij ook veel verpakkingen dus afval aangeboden waar niets aan gedaan kan worden
- Ja, indien er een mogelijkheid zou zijn om het gft-afval ook in te leveren.
- In het appartementencomplex Muntplein is dat niet mogelijk. In Zweden zijn afvalcontainers ingedeeld met de helft voor grof en de helft voor gft.
- Ook is er geen mogelijkheid om plastic afval in te leveren.

Geen goed idee, want..

- Als gezin met jonge kinderen (in de luiers) heb je bergen afval. De halve container zit hier vol met luiers. Als we die ergens kwijt zouden kunnen, zou dat veel afval schelen. Het zijn 'dure' jaren met jonge kinderen. Ik zou het niet fair vinden als dat via afvalstoffenheffing extra wordt belast.
- De arme inwoners zullen meer moeite hebben om dit te behalen, denk aan veel plastic van kantenklaar eten, korte levensduur van kringloop spullen die je weg moet gooien. Plus iedereen betaald even veel belasting maar gebruikt niet even veel of de zelfde faciliteiten van de gemeente. En afval dumpen zal een ding worden, net Als de laatste vuilniszak nog even bij de buurman in de klike als alles aan de straat staat
- In principe een goed idee ,alleen vraag mij af hoe dat geregeld kan worden, Ik heb minder (rest) afval dan mijn buren ,dus de uren "gooien" regelmatig hun afval in "onze" afvalbak . Op dit moment geen probleem maar als je bijv per kilo restafval zou moeten gaan betalen.
- Dan wordt mijn container, die uit zicht staat, volgepropt door mede straat/wijk bewoners en ga ik er extra voor betalen.
- Omdat wij minder restafval hebben , dus onze restafval bak is nooit vol, gooien de buren de zakken bij ons in de bak.(nu geen probleem) ...wat als we per kg moeten betalen, sloten op de afvalbak?!boos worden op je buren? ...Of wordt het en maar in de bossen gestort ., want ja we moeten betalen .....kijk wat er nu al in de natuur ligt (drinkflessen/blikjes/ papiertje)
- Er gaat gegarandeerd een grote discussie ontstaan over het wegen, en wat als de buurman afval in mijn container gooit. Ook werkt dit het dumpen van afval in de hand.
- Waarschijnlijk gaan mensen illegaal dumpen
- Ik ben bang dat er zwerfafval gaat ontstaan omdat mensen zich op een ongeoorloofde manier zich van hun afval willen ontdoen. Zeker mensen met een laag inkomen.
- Als je meer hebt moet je dan ook weer meer betalen
- in de praktijk tal van bezwaren bijvoorbeeld: wie gooit er afval in mijn bak. Bovendien is de afvalproblematiek een gezamenlijk en collectief onderwerp voor alle Harderwijkers. Niet eigen portemonnee eerst maar samen werken aan de doelstelling.
- iedereen kan mijn afvalbak gebruiken als hij onbewaakt aan de straat staat te wachten op lediging en dan komt het meergewicht voor mijn rekening
- Dan komt er veel zwerfafval elders te liggen van mensen die het niet kunnen/willen betalen. Dat is nu al doordat er veel geld moet gegeven worden als je iets weg wil doen wat niet in de bak past.
- Inbreuk op de privacy, is al jurisprudentie van.
- Dan wordt afval in bakken buurtbewoners gedropt of langs de weg of in openbare prullenbakken.
- Moet een collectief zijn, anders krijg afval ontwijking en privacy problemen
- Het is zeer aannemelijk om afval te dumpen in de natuur of bij iemand anders in de container te dumpen. Om dit te voorkomen en in het kader van sociaal vind ik het wenselijk dat iedereen hetzelfde betaalt
- Ook weer erg suggestief. Nee, want zo zijn grote gezinnen altijd duur uit
- Het idee op zich is niet verkeerd. Maar ik verwacht dat het leidt tot een toename van zwerfvuil en illegale stortingen. Dus meer vervuiling.
- De kans is groot dat anderen afval in jouw bak gooien en zo zelf goedkoper uit zijn. Dat nodigt uit tot fraude en illegaal dumpen
- ik verwacht toenamen van creative en ongewenste oplossingen als 'bij de buren' in stoppen van afval of dumpen op plekken waar dit zeker niet is de bedoeling is (wild maar kan ook openbare prullebakken zijn).
- Kans op dumpen afval op oneigenlijke wijze. Dat geeft een reusachtige stimulans om afval illegaal te storten.
- Hiermee benadeel je gezinnen. Hoewel deze meer afval zullen produceren hebben zij ook vaak geen alternatief. Hierdoor worden de kosten voor gezinnen met kinderen hoger, terwijl deze al genoeg extra kosten hebben.

Hoe denk je over een afvalstoffenheffing waarbij iemand die minder afval heeft, ook minder betaalt?

202 antwoorden

- Goed idee!
- Een mooi principe, want dan word ik ook beloond als ik minder restafval heb en beter mijn afval scheid
- Positief, zolang de gemeente dan ook de voorzieningen biedt die het mogelijk maken
- Weet ik nog niet, lastig om te overzien wat het zal betekenen
- Geen goed idee, want:

Open antwoorden vraag 3 (Anders, namelijk)

- Er moeten niet meer containers komen maar bijv tussenschotten in de klike (om plastic apart in te zamelen) of meer containers bij de supermarkten met ook plasticcontainer
- Het risico dat anderen jouw container ook gebruiken om zo zelf minder afval te hebben. In onze vorige woonplaatst was dat helaas het geval
- goede hulp voor alle mensen.waar een bak extra kan zeker doen. maar ook alternatieven voor de andere groepen. ondergrondse containers voor plastic zal ideaal zijn als extra
- Dat er inzet gevraagd en verwacht mag worden van de burgers. Wij hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid in de zorg voor de aarde en een individuele om zorgvuldig met afval om te gaan.
- Voldoende centrale inzamel locaties voor iedereen. Maximaal 3 klike's voor woningen. Niet alleen de inwoners afval laten scheiden maar ook bij de afvalverwerkingsbedrijven!
- Afval scheiden kost ook veel ruimte in je huis met verschillende bakken, hier tips voor om te zorgen dat het niet teveel ruimte in beslag neemt
- In binnenstad kan je geen gft afval apart kwijt. Ook ben ik voorstander van plastic/ blik apart inzamelen. De containers in Zeewolde zitten zó vol, mensen willen wel !
- Juiste voorzieningen en een heldere kalender
- De mogelijkheid om plastic apart te verzamelen
- Extra investeringen
- Faciliteren van scheiding van afval
- Investeren in bewustwording
- Op tijd nieuw beleid bekend maken.
- Haalbaar, realistisch, moet niet te veel kosten en wel wat opleveren.
- Beperkte ruimte rondom woningen om al het afval gescheiden te verzamelen
- Bij het scheiden van afval boetes voor mensen die niet netjes zijn met scheiden, bijvoorbeeld mensen die plastic in papierbak gooien. Nu is niet iedereen even netjes hierin
- meer zwerfafval op straat
- Geen
- Persoonlijke begeleiding waar nodig
- Dat je de meeste aparte inzamelingen ook in kan leveren...zoals plastic..
- Plastic in aparte container
- Winkels verplichten hun eigen onnodige verpakkingsmateriaal gratis terug te nemen.
- Maak bij de ondergrondse containers meerdere afval soorten bij elkaar. Bijvoorbeeld restafval ,papier, glas, folie ,drankpakken.
- Hulp bij het scheiden van afval
- Rekening houden met lage inkomens
- Dat het afval niet anders wordt gedumpt
- Beperkte ruimte in de achtertuin. Plastik wil ik best mee nemen naar t winkelcentrum
- Plastic zaken verlenen voor plastic scheiding en waar in te leveren of wanneer ze opgehaald worden
- Buren kunnen nu jouw container volgooien
- Meer kunnen scheiden, niet alleen papier gft en rest afval
- Plastic ook scheiden, gebeurt overal
- Plastic/kunststoffen scheiden van het rest afval. Inzamelpunten om zelf te brengen in de buurt. Evt met app om voor je gaat lopen te kunnen zien of de container niet vol is.
- Geen idee, blij vooral pragmatisch en maak er geen inkomenspolitiek van.
- Beginnen bij je aankoop. Minder verpakkingen en vooral niet te veel plastic, zijn we al goed op weg.
- systeem aangepast aan de (on)mogelijkheden
- Positieve benadering, informatie voor iedereen, afvalwijzer die werkt mogelijkheden voor binnenstad
- De kosten mogen voor Harderwijkers ook niet hoger worden. Gezinnen met kinderen hebben nu eenmaal relatief meer restafval.
- Zonder medewerking van producenten in de verpakkingsindustrie zal het lastig worden voor gezinnen om minder restafval te produceren.
- Winkels en bedrijven stimuleren minder verpakkingen te gebruiken.

Open antwoorden vraag 3 (Anders, namelijk)

- Dat er voldoende verschillende soorten bakken zijn. Nu is de papiercontainer vaak al vol. Dus gooi het maar in de gewone container. Of vaker legen.
- Flankerend. Beleid voor diftar maken met. Veel punten
- Bakken voor plastic
- De economische markt blijft veel producten in plastic aanbieden. Hier moet ook door grote bedrijven kritisch naar gekeken worden. Er zijn veel alternatieven bijvoorbeeld: glas, papier, karton enz. De duurzaamheid staat voorop.
- Nvt
- Met de supermarkten in gesprek gaan om het mogelijk te maken boodschappen te doen zonder al dat verpakkingsmateriaal. Voorbeeld: eigen bakken/zakken meenemen voor het halen van verse groenten zodat de plastic zakjes niet meer nodig zijn. Of om kruiden te kunnen halen in eigen bakjes. Als gemeente ook wat te doen voor de jonge gezinnen met luiers.
- Per huishouden wegen
- De gemeente zou voorzieningen kunnen aanbrenge om plastic en blik gescheiden van het restafval aan te kunnen bieden. in het verleden was die voorziening voor plastic er een tijdje, daar werd volop gebruik van gemaakt. later werd die mogelijkheid geschrapt onder het mom van: het plastic wordt uit het restafval gefilterd. Dit stimuleert bewustwording naar mijn mening totaal niet! Andere gemeenten bieden deze mogelijkheden nog steeds aan.
- Alle genoemde mogelijkheden onder a, b en c!
- Zoals in Nijkerk inzameling langs de wijk rondweg. En dan veel scheidingsmogelijkheden.
- Niet alleen meer belastingheffing maat vooral focus op mogelijkheid om daadwerkelijk afval te scheiden. Bijvoorbeeld luiers. Deze zijn nu weer restafval terwijl dit eerder gerecycled werd vanuit gft afval. Dan gaat de hoeveelheid rest afval uiteraard omhoog...
- Meer mogelijkheden om plastic te kunnen scheiden
- Milieupark gratis tot bepaalde gewicht
- Het scheiden van plastic t.a.v. het rest afval scheelt in veel gevallen driekwart van de ruimte in de afvalbak..
- Niet alleen maar 1 soort ondergrondse container aanbieden op de boulevard.. glas en papier container ontbreken waardoor scheiden haast niet te doen is met een huishouden
- Plastic afval apart inzamelen
- Om te beginnen de mogelijkheid om plastics gescheiden in te leveren
- Zelf goed voorbeeld geven bv geen plastic zakken door de brievenbus met oud en nieuw voor het vuurwerk. Vuurwerk sowieso meer stroomlijnen, niet individueel de lucht vervuilen.
- Wel hondenbelasting (kattenbelasting mag ook van mij) de gemeente besteed daar ook geld aan. Honden en katten zijn ook vervuilers.
- Diftar systeem heeft grote voordelen zie gemeente Putten, laagste inzameling per hoofd van de bevolking
- Gratis op laten halen en in belasting verwerken
- Ooit waren we in Ermelo fel tegen Diftar. De consument produceert immers geen afval, maar houdt het alleen over. Inmiddels is gebleken dat het systeem in Ermelo uitstekend werkt. Mensen hebben blijkbaar toch een financiële prikkel nodig om hun afval te scheiden of nog beter er toch voor te zorgen dat ze minder afval overhouden, minder dingen te kopen en betere keuzes te maken. Dat is nu als gemakkelijker dan 15 jaar geleden, onder druk van consumenten gaan nu ook winkels dingen langzaam aanpassen. Houd wel rekening met mensen die hun afval niet kunnen scheiden, omdat ze bv. in een flat wonen. Zorg voor goede sloten op de containers. Plastic apart inzamelen, containers bij winkels voor blik, melkpakken e.d. is ook goed. Ik zou zeggen kijk naar Ermelo, maar ik wil wel heel graag de papiercontainer houden.
- Sloten op de containers
- Dat er ook een verpakkingsvrije supermarkt kan komen.. dus actief stimuleren van minder afval aan de bron.
- Ondergronds containers en hulp
- Meer mogelijkheden bieden
- Afval scheiden meer promoten. Maak de mens bewuster
- Rekening houden met kwetsbare groepen
- Aparte plastic inzameling
- Bij elke ondergrondse stortplaats ook een papier bak plaatsen
- Onze gehandicapte dochter gebruikt luiers. Hierdoor hebben wij veel meer afval. Door belastingverzwaring zouden we nog duurder uit zijn dan we nu al zijn
- Een slot op mijn container zodat anderen er niets bij in gooien
- ouderen en kwetsbare groepen
- Inzetten op het voorkomen van restafval. Nog altijd beter dan recylen. Beginnen bij de kinderen! Zorgen dat alle kinderen op de basisscholen les krijgen. Jong geleerd is oud gedaan. Ik heb graag mee. Destijds organiseerde ik een avond in de bieb in Harderwijk. <https://www.destentor.nl/harderwijk/avond-over-minimalisme-en-leven-zonder-afval-in-harderwijk~a2cd70cd/>
- Afval scheiden begint in de keuken / huis. Ontwikkel een Harderwijkse sorteer vuilnisbak /systeem. Maak een glossy met tips ideeën omtrent afval vermindering, maak zichtbaar hoe je kan verminderen en wat dit inhoud..

Open antwoorden vraag 3 (Anders, namelijk)

- Voldoende info en middelen om gescheiden afval op te halen
- Meer toezicht en handhaving dat de vervuiler zich aan de regels houdt. Hogere boetes uitdelen bij mensen die achteloos dingen van zich afgooien. Een boete van €250,- per overtreding doet je wel een paar keer nadenken alvorens je iets van je afgooit.
- Plastic apart inzamelen
- Gemeente moet bakken leveren om alles gescheiden te kunnen inleveren
- Lelijke containers weg. Elke wijk diverse ondergrondse afvalcontainers. Ook voor plastic.
- Plastic ook apart inzamelen.
- Beperkte ruimte in de tuin voor allemaal containers
- Maak het niet te complex
- Ook met verenigen, sportclubs enz, ook via hun kan er bespaart worden zoals in ermelo , de blikjes worden opgehaald.
- Containers tbv afvalscheiding hoeft niet, je kan ook kiezen voor thuis scheiden en inleveren op verzamelpunt in de wijk.
- Door de mensen bewust te maken hoe met dingen om te gaan .
- Al het plastic en kunststof moet gescheiden worden. Het overige is restafval.
- "Plastic apart inzamelen?"
- Supermarkten meenemen in bewustwordingsproces.
- Dat het allemaal betaalbaar blijft
- Eerder een plastic container dan een restafval container bij je huis
- Als heffingen zouden werken, waren we al van een hoop problemen af, tot nu toe niets opgelost, behalve illegale dumpingen of men gaat er mee handelen, zoals met de emissies en boetes. GELD is NIET het antwoord!
- Dat de vuilniszakken niet veel duurder worden, aangezien je meerdere zakken nodig hebt.
- Plastic containers
- Beperkte ruimte
- Een aparte container voor plastic. 90% van ons restafval is plastic
- Groot gebruiksgemak; niet nog meer kliko's erbij!!!
- Plastic apart ophalen
- Het makkelijker maken voor het scheiden van afval. Vooral plastic afval aanpakken.
- Een systeem dat draagvlak heeft en wat zorgt voor bewust meewerken van burgers
- De grote van het gezin en de perceel oppervlakte
- Mijn antwoord is 'hulp bij het scheiden van afval' maar het formulier werkt niet goed.
- Faciliteren in (gratis) afvoer recyclebare materialen, beperkte ruimte voor nog een extra container. Centraal inzamelen is goedkoper en prettiger, maar denk ook eens aan de bedrijven... Als iedereen een eigen afvoer kanaal kiest betekent dat nog meer vrachtwagens, ook in de woonwijk! Kom eens een dagje tellen in de omgeving drielanden / zorgcentrum / winkelcentrum.
- Dat er geen afval van anderen in mijn container gedumpt kan worden
- kleinere containers voor in huis/binnenstad/ voor plastic/ groen en rest afval
- Dat burens hun afval in jouw kliko stoppen.
- Gecentraliseerd scheiden
- alle antwoorden
- Veel restafval is verpakking. Stimuleer burgers om hier bij inkoop op te letten.
- Afstand van bijv wegbrengen van glas. Plastic etc.
- Aanbieden containers voor plastic, metaal, electronica en dat apart inzamelen
- De gemeente dient bij een wijziging ruim voldoende faciliteiten te bieden waar nodig. Niet dat er beslissing wordt genomen en dat deze dan de schutting wordt overgegooid.
- zie eerder antwoord. Denk dus ook aan de Zweedse afvalcontainers: twee soorten afval in 1 container (dan moeten ook wel de vuilniswagens aangepast worden.
- Aanbod vergroten
- In de binnenstad is afvalscheiding nu erg lastig omdat je alleen een grote container in je eigen achtertuin mag hebben
- Schone en afsluitbare voorzieningen
- Dat in de wijk voldoende mogelijkheden zijn om afval te scheiden zodat er minder restafval overblijft.

Open antwoorden vraag 3 (Anders, namelijk)

- Plastic apart inzamelen
- Apart plastic inleveren
- Gewoon zo als in Ermelo.. Per ledeging betalen, wat een hoop zou schelen.
- Binnenstad aanpassen. Bij de container inzamel plaatsen gft en plastic inzamel mogelijkheden creëren. Eventueel samenwerking op plastic afval maken met het dolfinarium. Zo betrek je kinderen en maak je ze duidelijk waarom ze het doen. (plastic vrije oceanen)
- Als ik zie hoe groot het aandeel plastic in ons restafval is, dan zou ik de gemeente de suggestie willen doen om daarvoor een oplossing te bieden. Als wij dat als gezin - naast luiers - gescheiden in zouden kunnen leveren, blijft er maar weinig restafval over.
- Grofvuil weer maandelijks ophalen, veel mensen zijn niet in de gelegenheid het zelf weg te brengen . Dit voorkomt het illegaal dumpen. Misschien ook alles met een stekker gelijk mee nemen?
- Zorgen b.v. voor verzamelplaats plastic..
- Alle bovenstaande
- Dat er in de binnenstad in veel huizen geen ruimte is om veel afval op te slaan tot deze worden ingezameld. 2 weken aan oud papier opslaan kost veel ruimte. Glas wegbrengen zou ook makkelijker moeten zijn, volgens mij kan ik deze alleen bij de Deen kwijt? Ik wil ook meer informatie over het afvalverwerkingsproces: want waarom hoeven wij onze AGF en plastic niet te scheiden? Beland dat uiteindelijk toch op de grote hoop? Zo ja: graag iedereen hierover informeren. Zo nee: dan meer gelegenheid bieden om gescheiden aan te leveren!
- Beperkte ruimte elders in de stad Harderwijk (tuinen drielanden/Waterfront). Mogelijk meer ondergronds+pas in de wijken, waar gescheiden kan worden aangeleverd. Is misschien ook een oplossing in duurzaamheid (vervuiling diesel vrachtwagen die minder door de wijken hoeft)
- Bv kliko voor plastic, meer verzamelcontainers door de wijken
- Het moet voor iedereen te doen zijn . geen extra containers of extra opbergruimte nodig.
- Niet teveel
- Containers bij het huis, die kan ik niet kwijt. Andere ophaalfrequentie. Plastic apart. Met de ondernemer in gesprek en plastic afval reduceren. Korting bin meebrengen eigen plastic bakje oid ipv plastic voorverpakte spullen.
- Niet laten betalen voor inleveren grofvuil. Juist motiveren om spullen in de milieustraat te komen inleveren en daar kunnen sorteren.
- Maak het makkelijk om grondstoffen te scheiden (gft, glas, textiel, papier en alsjeblieft PMD. En bouw een drempel in voor restafval, financieel en/of fysiek
- Naast de glasbak bijvoorbeeld ook een plastic container voor verpakkingsplastic, lege shampooflessen etc
- Door meer afval te scheiden. Dit ook makkelijker te maken. Samen met winkeliers en bedrijven kijken hoe plastic verpakkingsmateriaal verminderd kan worden.
- Graag een bak voor plastic afval
- Het dumpen van afval in de wijk en/of containers van anderen.
- Kleinere containers en een extra bak voor plastic, gaan mensen vanzelf hun best doen omdat het in de container moet passen. Daarnaast de milieustraat gratis toegankelijk maken voor inwoners incl. met een lokale ondernemer gratis een aanhanger verhuren (Bijvoorbeeld max. 2 uur). Zie de gemeente Lelystad als voorbeeld. Zo voorkom je dat er gedumpt gaat worden of containers van burens 'misbruikt' worden. Ook is er geen duur systeem nodig met wegen van afval en het juist factureren van de afvalkosten.

Andere ideeën en suggesties van inwoners (vraag 4)

Hieronder zijn de antwoorden op een geclusterde wijze gepresenteerd. Er is bewust voor gekozen om de reacties zo letterlijk mogelijk weer te geven, dit laat direct ook de omvang van de betreffende inbreng zien.

Apart plastic scheiden

- Plastic scheiden / Plastic scheiden / Containers voor plastic
- In onze straat staan grote bakken voor appartementen. Zet daar plasticbak bij en laat omwonenden ook oud papier daarbij gooien. Kan per straat anders
- Plastic apart inzamelen / Plastic apart
- Plastic apart kunnen scheiden/inleveren, ruimere openingstijden afvalstraat
- aparte inzamelpunten voor plastic. Waarom zijn de recyclebakken voor plastic verdwenen toen nationaal de Plastic Hero's opkwamen? Meer promoten van hergebruik middels het goed etc.
- Beginnen met plastic scheiden / Plastic apart laten aanbieden
- Container of zakken voor plastic. Wij waren in Zweden en daar wordt alles gescheiden. Ik schrok ervan hoeveel plastic een mens verzamelt.
- Vier bakken, ook eentje voor plastic.
- Elk huishouden een plastic klike, restafvalklike kunnen daardoor kleiner.
- Dat er net als glas bakken ook iets komt voor plastic?
- inzameling van plastic verpakkingen
- Maak het makkelijk om grondstoffen te scheiden (gft, glas, textiel, papier en alsjeblieft PMD. Dat is echt een grote fractie en een groot gemis in Harderwijk.
- Een extra container voor plastic is niet wenselijk, de tuin staat al vol met containers, maar een soort herbruikbare bigbag of net waarin je je plastic kan verzamelen. 1 keer per maand lang de weg zetten. En misschien toch een plastic inzamelpunt naast de glasbak
- Zie vorige antwoord extra bak voor plastic
- Inzamelen van plastic / Plastic apart ophalen
- Zo snel mogelijk verpakkingsafval scheiden van restafval b.v. in een oranje container
- In Nijmegen hebben ze heel mooi systeem met plastic afhalen.
- Naast papier en gft ook plastic apart inzamelen.
- Plastic containers / Plastic container
- Als ik zie hoe groot het deel plastic is in mijn restafval, zou ik het goed vinden om plastic apart te gaan inzamelen. De restafvalcontainer kan dan een stuk kleiner zijn.
- plastic apart samen met blik en kartonnen pakken. ideaal is ondergrondse container daarvoor. maar een oranje container is ook een goede oplossing voor velen.
- Plastic kunnen scheiden de regeling er voor regelen door de gemeente
- Plastic afval apart inzamelen dat scheelt heel veel restafval
- Inzamelpunten bij supermarkten voor plastic flesjes en blikjes zonder statiegeld.
- Net als een glasbak een plek waar je pakken drinken kunt inleveren. Of plastic kan scheiden
- Plastic scheiden, duidelijk communiceren wat wel/niet er bij mag
- Kunststoffen apart inzamelen / Oranje container
- Blik en plastic apart inzamelen / Bij supermarkten containers voor plastic.
- Hoe frustrerend is het wanneer jij goed bezig bent met gescheiden afval wegwerken en de burens in de flat alles in 1 container kunnen gooien. Waar blijft het gescheiden ophalen van plastic? Had er al lang moeten zijn, zeker wanneer we het hebben over onze toekomst. Dit zou landelijk geregeld moeten worden, niet per gemeente. Hier schiet je niet veel mee op.

Ontmoedigen van restafval

- Alleen betalen voor restafval.
- En bouw een drempel in voor restafval, financieel en/of fysiek.

- veel meer afval scheiden, minder grote grijze container, want dat is niet nodig als je afval scheidt
- Restafval veel duurder maken
- Afval die niet onder restafval valt gratis laten inleveren.
- Lagere ophaalfrequentie

Betalen voor gebruik (en daarbij dumpingten tegengaan)

- Diftar
- En verder: de vervuiler betaald.
- goed scheiden belonen
- Beloon goed gedrag en maak het mogelijk
- Apart plastic, gft, zonder extra kosten
- Betalen per leging van de grijze klike. Groene en blauwe klike gratis legen.
- bonussysteem ipv malusysteem
- Uit landelijk onderzoek blijkt alleen een negatieve geldprikkel effect te hebben. Jammer eigenlijk- maar wat moet dat moet.
- Per ledeging betalen.
- Als de containers minder vaak aan de weg zet, dan beloning. Dus ipv 2x per maand, 1x per maand
- En afrekenen per keer neerzetten.
- Sowieso een systeem met de klike's als je per kg gaat betalen dat burens er niets meer bij kunnen gooien als de bak aan de weg staat
- Diftar en flankerend beleid en scheiden bedrijfsafval
- mensen belonen door te laten betalen voor wat ze als afval laten ophalen
- Diftar
- Bekijk een retourette bij AH in Nijkerk..zoveel mogelijk wat je daar kwijt kan. Wat je als restafval over houdt kan in Nijkerk in betaalde gemeentezakken. Hoe meer zakken hoe duurder het afval voor je is.

Extra aandacht voor doelgroepen

- Per volle zak laten betalen, echter zodanig dat de jaarkosten niet hoger worden dan nu bij een gemiddeld gewicht aan restafval op jaarbasis voor voor een gezin
- Houd rekening met kwetsbare inwoners.
- Meer mogelijkheden om het juiste afval in de juiste bak te krijgen zonder er heel veel moeite voor te moeten doen (binnenstad)

Verzamelcontainers in de buurt

- Afval duurder maken is niet de oplossing. Dingen aanbieden die scheiden van afval makkelijker maken wel.
- Gecentraliseerd scheiden
- Meer retourettes en afvalscheidingsstations
- Meer ondergronds in de wijken. Mogelijk minder ritten van vrachtwagens en vervuiling. Eventueel kan hierdoor de kosten naar beneden omdat het minder inspanning levert voor de inzamelaar. De bewoners brengen dan zelf hun afval naar 1 punt
- Kleinere containers en een extra bak voor plastic, gaan mensen vanzelf hun best doen omdat het in de container moet passen.
- Goede inzamelplekken.
- Meer containers verspreid door harderwijk en niet alleen bij een winkelcentrum
- Meer kleine verzamel punten voor glas, blik es.
- Inzamelingspunten dicht bij huis naast kleine inzamelemmer(s) bij de woning

- doe het ondergronds .
- Meer mogelijkheden om het afval kwijt te raken.
- meer centraal en meer per wijk/buurt
- Restafval verzamelen in ondergrondse straat/buurt containers.
- het vaker legen van de containers en deze smaller maken waardoor je meerdere/verschillende containers op 1 plek kunt doen
- Een glasbak in het waterfront plaatsen
- "Ik denk dat niet iedereen op een extra container zit te wachten qua ruimte."
- Voldoende papier bakken plaatsen

Gratis grofvuil & milieustraat

- Maak vuilstort weer gratis voor inwoners, waardoor het interessant wordt om grotere spullen netjes weg te brengen dan het in de container te stoppen.
- Het aantal kilo's restafval is nu zo hoog omdat de stort bij de gemeentewerf te duur is. Dus verdwijnt het in de grijze ton. De gemeentewerf moet dus vooral goedkoper worden om de grijze bak te ontlasten.
- Grof vuil gratis wegbrengen. Nu moet ik het in kleine delen steeds bij het normale afval doen. Bij sommige andere gemeenten kan dit wel.
- Aantal keer per jaar gratis naar de stort kunnen.
- Geef ieder huishouden in Harderwijk een tegoedkaart waarmee men 4x keer in het jaar gratis naar de inzameling van het grofvuil kan.
- Veel meer gratis afhalen , voor mensen met een klein inkomen is het moeilijk om vervoer te regelen om naar de milieustraat te gaan en ophalen kost veel geld
- Grofvuil inleveren gratis maken
- Grof vuil gratis inzamelen.
- Daarnaast de milieustraat gratis toegankelijk maken voor inwoners incl. met een lokale ondernemer gratis een aanhanger verhuren (Bijvoorbeeld max. 2 uur). Zie de gemeente Lelystad als voorbeeld. Zo voorkom je dat er gedumpt gaat worden of containers van burens 'misbruikt' worden. Ook is er geen duur systeem nodig met wegen van afval en het juist factureren van de afvalkosten.
- Op de werf herbruikbaar gescheiden materiaal zoals hout en staal gratis inleveren.
- Groen afval gratis wegbrengen bij afvalstation
- Mijn idee is om wat "grotere afval" zelf naar de milieustraat te brengen (is nu een belemmering vanwege de kosten en de afstand)

Communicatie en bewustwordingsacties

- Inwoners meenemen in wat ze kunnen doen (storytelling). Zorgen dat het makkelijk wordt om te scheiden, dus in een korte straal containers aanbieden.
- Meer educatie over afval aan bewoners.
- De chip in een container zorgt ervoor dat mensen wellicht bewuster met het afval omgaan wanneer zij ervoor moeten betalen. Anders zijn het alleen de milieu bewuste mensen die zich aan het afval scheiden houden.
- Make it fun en Inzichtelijk maken welke impact het kan hebben zodat het gaat leven bij inwoners
- Meer info van uit de gemeente hoe het anders kan
- Meer voorlichting. En de inwoners te wijzen op het dumpen van vuil in de natuur, en b.v. langs de Zuiderzeestraatweg.
- Meer afvalbakken langs de fietspaden en bewoners beter opvoeden om het erook in te doen
- Zorgen voor faciliteiten en duidelijke voorlichting
- Informeren! Maak mensen bewust waarom ze iets wel of niet gescheiden hoeven aan te leveren.

- Communiceer veel en vaak over het waarom (milieu, grondstoffen) en hoe (wat moet waar, hoe maak ik het makkelijk). Organiseer inloopbijeenkomsten. Beloon goed gedrag door te vertellen wat het oplevert.
- Mensen bewuster maken van het scheiden van afval
- Wedstrijd wie heeft de lichtste container
- Minder plastic verpakking. Voorlichting op scholen
- Mikken op kinderen vwb "opvoeden"; nieuwe technologie volgen bv in augustus 2019 start in Limburg fabriek voor kunstofdifferentiatie(!) en kunstof winning uit restafval. Kortom, nieuwe technologie komt ons te hulp, ook qua.betaalbaarheid.
- Goede voorlichting en handhaving
- Tips en tricks communiceren.
- En duidelijk maken met pictogrammen welk afval waar in moet.
- Op scholen wordt er al aandacht aan besteed, misschien kan dat nog wat meer, in samenwerking met de gemeente, verder aandacht via social media vragen

Verpakkingsvrij boodschappen doen / ondernemers betrekken

- Groente bij de groenteboer vers kopen minder verpakkingsmateriaal. Idem dito vlees kopen bij slager.
- Winkeliers stimuleren om zoveel mogelijk producten zonder verpakking te verkopen
- Niet alleen de burgers belonen bij beter scheiden en minder restafval, maar ook bedrijven, restaurants en hotels en winkels die minder plastic (verpakkingen) verkopen
- Verder meer druk uitoefenen bij supermarkten, teveel verpakkingen, ook bij de markt.
- Mensen bewust maken van keuzes verpakking.
- maar misschien is een alternatief geven om minder plastic te krijgen ook.goed..bv herbruikbare katoenen tasjes voor fruit uit de supermarkt halen en of groente. en ook bij voor verse broodjes bv..daar zie je nu veel plastic zakjes verdwijnen in de karretjes.
- Ook supermarkten aanspreken om minder plastic te gebruiken bij verpakkingen
- Ik denk dat het met name helpt als er bij de productie meer bewustzijn gecreëerd wordt. Dus koekjes bijvoorbeeld niet meer met dubbele verpakkingen verkopen en vlees niet meer in grote plastic bakken.
- " Diftar systeem zie gemeente Putten
- Door bewuster boodschappen te doen en er komt minder afval in de container
- Dubbele verpakking winkels/ supermarkt verbeteren.
- Supermarkten, winkel en bedrijven belonen als ze hun producten verpakken in recyclebaar materiaal.
- Leg niet alleen beperkingen of extra belastingen op aan de burgers. Maar geef ook de ondernemers / winkeliers hun taak in dit verhaal.
- Industrie en winkelbedrijven vragen extra verpakkingsmateriaal zoveel mogelijk te beperken!
- Daarnaast kan de gemeente een positieve rol spelen naar de winkels waar groenten en fruit on plastic word verpakt. Aanmoediging loont zeker! "

GFT

- gezamenlijke compost bakken / Groenafval bakken appartementen/flats en binnen stad
- Gft afval inzameling ook bij hoogbouw en in de binnenstad enz.
- Als er hiervoor een manier wordt bedacht, bijvoorbeeld een grote container voor het gft-afval, zou dit niet in één container als restafval opgehaald hoeven te worden.
- Een 2e groencontainer kunnen krijgen zonder extra te hoeven betalen
- "Begin klein, bij de huishoudens zelf al. Zorg ervoor dat de juiste middelen worden geboden om bv groenteafval in huis al gescheiden kan worden. Vroeger kreeg men ooit het bekende biobakje. De hele stroom daartussen tot aan de vuilnisberg moet goed lopen. Elke week dan beide klike's legen, zodat men minder stankoverlast hebt van de groene bak. Nu word er tch vaak nog alles in de container gegooid die het eerst weg gaat vanwege stankoverlast, vliegjes ed
- gratis extra GFT container op verzoek, wij hebben een grote tuin.

Dumpingen en bijplaatsingen voorkomen

- Letten op (te)overvolle containers , geeft een hoog troep / Voldoende stankvrije afstortmogelijkheden
- preventief afvaldumpgevoelige plekken zoals trimbaan, bosrand, mcDonalds, parkeerplekken(p&r), fietspaden en toeristenroutes verzorgen en verwerken in de belasting.
- Handhaven
- Biedt voldoende compacte mogelijkheden om de verschillende afvalsoorten te bewaren anders wordt het rommelig bij het huishouden en wordt er toch van alles door elkaar gegooid.
- Laat het afval met voldoende regelmaat ophalen ,bezuinig niet op de ophaalfrequentie of wegbrengmogelijkheden.
- Zorg voor voldoende (auto) toegankelijke mogelijkheden om eventueel afval weg te brengen.

Overige / out of the box

- Laat impact ervan zien: terugkoppelen wat het oplevert (per huishouden, als stad). Lokale initiatieven belonen. Don't tell them, show them!
- Ontwikkel een Harderwijkse prullebak / afval systeem voor ieder huishouden. Maak glossy met tips ideeën
- niet uitgaan van kan niet, gewoon doen!
- Goed gedrag belonen. Optreden tegen dumpen. Hergebruik en reparatie bevorderen.
- Evt statiegeld op plastic / statiegeld op plastic flesjes (overheid)
- Al het plastic in grijze container en restafval in plastic zak aan lantaarnpalen
- luiers apart in gaan zamelen / luiers apart
- Als Gemeente zelf transparant wordt en het goede voorbeeld geeft, niet alleen burgers maar ook bedrijven enthousiasmeren
- Afval scheiding bij de inwoner maar ook bij het afvalverwerkingsbedrijf.
- "Goed nadenken en beoordelen of het scheiden van afval aan de voorkant zinvol en betaalbaar is. Er zijn onderzoeken dat het achteraf scheiden van afval zinvoller is en wellicht ook nog goedkoper is.
- Het moet wel nut hebben. Niet dat de inwoners scheiden en de afvalverwerker alles weer bijelkaar kiept
- Kijk hoe het in Ermelo gaat, maar behoud de papiercontainer

Bijlage 4 Scenario's

0) Huidig inzamelsysteem

Korte beschrijving

Het restafval en GFT wordt om de week aan huis geledigd met minicontainers of ondergrondse container in de wijk. De minicontainers zijn voorzien van een chip en de ondergrondse containers kennen een pasjes-systeem. Het PMD gaat hierin mee en wordt nagescheiden. Het papier wordt ook aan de weg ingezameld. In de binnenstad gebeurt dit één keer per twee weken, in overige gebieden gebeurt dit één keer per vier weken aan de weg (met grote 240 liter minicontainer).

Voor de hoogbouw heeft de gemeente ook verzamelcontainers voor papier en restafval, grotendeels ondergronds. Bij het overgrote deel van de appartementencomplexen zijn ook ondergrondse verzamelcontainers geplaatst voor papier en restafval.

De laagbouw beschikt over een GFT-container (keuze uit een 140 en 240 liter minicontainer) die een keer per twee weken wordt opgehaald. De gemeente heeft wel een extra 'takkenroute' waarin ze meerdere keren per jaar het snoeiafval ophaalt bij de laagbouw. Er zijn geen verzamelcontainers of andere voorzieningen voor GFT in de hoogbouw. In Waterfront zijn enkele ondergrondse containers geplaatst voor GFT. Hier is voor gekozen vanuit esthetisch oogpunt, maar de praktijk laat zien dat er redelijk veel vervuiling (o.a. door PMD) optreedt.

Verder zijn er ondergrondse textiel- en glascontainers. Textielinzameling gebeurt ook met zakken aan huis.

1. Verwachte effecten

Restafvalreductie

De gemeente voorziet dat de vermindering van het restafval zal tegenvallen op basis van haar bestaande ervaringen. Met het huidige systeem zal de VANG-doelstelling niet worden behaald. Het perspectief naar de toekomst is dan ook niet heel hoopgevend. De hoeveelheid restafval per inwoner zal stabiliseren en alleen met maatregelen in het bestaande systeem (communicatie, handhaving) mogelijk tot enige reductie leiden.

Kwaliteit OR / dumpingen

2. Uitvoerbaarheid

Planning

Het huidige inzamelsysteem zou kunnen voort blijven bestaan. Op korte termijn zijn daarin geen grote veranderingen nodig, behalve dan voor nieuwbouwontwikkelingen en vervangingsopgaven.

Organisatie / inzet

De gemeente heeft op dit moment een beperkte personele inzet op afval en werkt hierin verder samen met de regio. Vanuit de regio wordt op dit moment ook georiënteerd op eventuele wijzigingen in het inzamelsysteem. Ondanks eventuele veranderingen in andere regiogemeenten, is het voor Harderwijk volgens de regio mogelijk om haar bestaande systeem te handhaven. Daarbij geeft zij wel aan dat het verstandig is om wel een bewuste keuze te maken.

Risico's

Voortzetting van het huidige systeem brengt grote risico's met zich mee. Zo is de ontwikkeling ingezet dat de belasting op restafval steeds hoger wordt en het risico bestaat dat bij de beperkte restafvalreductie de gemeente Harderwijk hier grote nadelen van gaat ondervinden. Haar inwoners zullen ook ontevreden zijn als ze een stijgend vast tarief moeten betalen (afvalstoffenheffing). Een

ander risico is dat de gemeente haar invloed op de hoeveelheid restafval niet weet te vergroten en dat beter scheidingsgedrag ook uitblijft.

Ervaringen in het land

In regionaal verband is Nunspeet de gemeente met hetzelfde systeem en dezelfde inzamelaar. Veel andere (met name Friese) gemeenten die zijn aangesloten bij Omrin, hebben vergelijkbare ervaringen.

3. Financiën

Zoals eerder toegelicht zijn er momenteel autonome en landelijke beleidsontwikkelingen in de afvalmarkt die de verwerking van restafval duurder maken. Een goed voorbeeld hiervan is de verhoogde verbranding-belasting.

De gemeente heeft nu een afvalstoffenheffing waarin alleen een onderscheid is gemaakt tussen eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens. Gelet op de huidige ontwikkeling dat de verwerking van restafval duurder zal worden, zal bij ongewijzigd beleid de afvalstoffenheffing ook duurder worden.

4. Bewoners

Serviceniveau

We zien dat het serviceniveau in Harderwijk op dit moment al zeer hoog is. Er zijn veel voorzieningen, het restafval wordt 1x per week opgehaald en de afvalstoffenheffing is vergeleken met andere gemeenten heel laag.

Draagvlak voor systeem

De gemeente krijgt weleens meldingen en klachten binnen over het huidige inzamelsysteem.

1) Huidig inzamelsysteem + diftar o.b.v. volume/frequentie

Korte beschrijving

Ten opzichte van de huidige situatie verandert er qua inzamelsysteem niet veel voor bewoners in de laagbouw: deze blijven gebruik maken van dezelfde inzamelmiddelen als in de huidige situatie. Voor bewoners in de laagbouw is het enige verschil dat ze nu moeten betalen voor het aanbieden voor hun restafvalcontainer (incl. PMD dat wordt nagescheiden). Het diftarsysteem op basis van volume/frequentie houdt in dat bewoners betalen voor het volume dat ze aanbieden. Het volume wordt bepaald op basis van de grootte van de container (bijv. 140 of 240 l) en het aantal keer per jaar dat deze wordt aangeboden.

	Restafval & PMD	GFT	Papier	Glas
Laagbouw	140l of 240 l bak 1x per 2 weken	240 l bak 1x per 2 weken	240 l bak 1x per 4 weken	OGC
Hoogbouw	OGC			OGC

Voor hoogbouw betekent diftar dat bewoners hun restafval (incl. PMD) moeten gaan brengen naar ondergrondse containers. Daar betalen ze op basis van het aantal keer per jaar dat zij gebruik maken van een ondergrondse container (een bedrag per opening). Dit wordt geregistreerd via het afvalpasje. Voor de hoogbouw zijn op dit moment nog geen of nauwelijks voorzieningen aanwezig om GFT gescheiden in te zamelen. Deze zullen derhalve nog gerealiseerd moeten worden.

Referentie gemeenten

De verwachte prestaties voor Harderwijk voor dit scenario herleiden we uit de volgende groep met referentiegemeenten die ook dit systeem hanteren: Ermelo, Heerenveen, Ooststellingwerf en Opsterland.

1. Verwachte effecten

Restafvalreductie

Het effect op restafvalreductie in dit scenario is waarschijnlijk relatief beperkt. De diftar prikkel op basis van volume werkt slechts beperkt, omdat PMD het grootste volume heeft (ca 50%) en nog steeds onderdeel uitmaakt van restafval. GFT heeft weliswaar het grootste gewichtsaandeel in het restafval (ca 35-40%), maar het volume aandeel is beperkt (5 tot 10%). Op basis van de referentiegemeenten (nascheiding met diftar o.b.v. volume) ramen we de te behalen restafvalreductie op ca. 50 kg per inwoner jaar (o.b.v. CBS data 2017). Blauwgekleurde gemeenten op de kaart scheiden PMD na uit restafval.

	Restafval	PMD	GFT	Papier	Glas
Ermelo	149		89	53	24
Ooststellingwerf	170		89	62	20
Opsterland ²	158		83	65	19
Harderwijk (huidig)	204		105	51	17
Harderwijk (diftar)	153		110	60	21

Kwaliteit OR / dumping

² Opsterland heeft onlangs diftar op gewicht ingevoerd (scenario 2)

Door de invoering van dit scenario bestaat het risico dat er bijplaatsingen gedaan worden, omdat inwoners voortaan moeten betalen per lediging. Een positief punt is dat inwoners alleen nog hun minicontainer aan de weg zetten als deze echt vol is en geleegd moet worden, aangezien ze per keer moeten betalen.

2. Uitvoerbaarheid

Planning

Voor de laagbouw hoeven er geen fysieke maatregelen getroffen te worden: alle minicontainers zijn al voorzien van een chip en kunnen direct gekoppeld worden aan een diftar software systeem. De aanpassingen zijn daarmee softwarematig en kunnen snel worden geïmplementeerd.

Voor hoogbouw moeten voorzieningen voor GFT gerealiseerd worden. Ontwerp, aanschaf en plaatsing duurt afhankelijk van de gekozen oplossing circa 6 tot 12 maanden. De ondergrondse containers voor restafval zijn al aanwezig en bewoners hebben een pasje. Ook hier is de invoering van diftar vooral softwarematig.

Risico's

De volgende risico's kunnen optreden:

- Afvaltoerisme: als de diftarprikkel groot is, bestaat de kans dat bewoners PMD gaan bronscheiden en aanbieden in omliggende gemeenten. PMD is de meest volumineuze fractie in het restafval. Bij goede bronscheiding hebben veel gezinnen een minicontainer vol PMD in twee weken
- Dumpingen en bijplaatsingen: dit kan in ieder diftarscenario optreden. Voor dit scenario is hiervoor geen bovengemiddeld risico
- Vervuiling brongescheiden stromen: dit kan in ieder diftarscenario optreden. Voor dit scenario is hiervoor geen bovengemiddeld risico

Ervaringen in het land

In 2018 waren er zes gemeenten in Nederland die dit systeem hanteerden. Vijf van de zes bevonden zich in Friesland en Groningen. De andere betreft buurgemeente Ermelo. Diftar op basis van volume ligt niet heel erg voor de hand wanneer PMD wordt nagescheiden, omdat bewoners het volume maar beperkt kunnen beïnvloeden (meeste volume van restafval vormt het PMD).

3. Bewoners

Serviceniveau

Het serviceniveau voor bewoners in de laagbouw verandert niet: het systeem en de haalfrequenties blijven gelijk. PMD weegt niet zo veel, maar heeft wel een flink volume. Als onderdeel van het restafval, betekent het dat minicontainers nog regelmatig opgehaald moeten worden en een verdergaande frequentieverlaging ligt daarmee niet voor de hand. Voor bewoners van de hoogbouw gaat de service voor bronscheiden omhoog vanwege de te realiseren voorzieningen voor GFT.

Draagvlak voor systeem

Omdat er voor bewoners qua systeem niet veel verandert (geen extra container voor laagbouw of lagere inzamelfrequentie), zal er waarschijnlijk weinig weerstand zijn tegen dit scenario. Er kan wel een aanvankelijke angst zijn voor diftar. Wel krijgen bewoners met diftar meer grip op de hoogte van de afvalstoffenheffing. Probleem hierbij is wel dat ondanks goede bronscheiding de minicontainer met name bij grotere huishoudens toch om de twee weken moet worden aangeboden vanwege het volume PMD.

2) Huidig inzamelsysteem + diftar o.b.v. gewicht/frequentie

Korte beschrijving

Net als scenario 1 wordt het huidige inzamelsysteem gehandhaafd en dienen er voor de hoogbouw voorzieningen voor GFT gerealiseerd te worden. Het verschil met scenario 1 zit in de diftarprikkel: in

dit scenario is de prikkel op basis van gewicht en niet op basis van volume als in scenario 1. De hoeveelheid restafval die bewoners aanbieden wordt gewogen en bewoners betalen daarvoor een bedrag per kg eventueel in combinatie met een bedrag voor het aanbieden van een container (frequentie). De andere stromen (papier, gft, glas, textiel) kunnen bewoners zonder tarief aanbieden.

	Restafval	PMD	GFT	Papier	Glas
Laagbouw	140l of 240 l bak 1x per 2 weken		240 l bak 1x per 2 weken	240 l bak 1x per 4 weken	OGC
Hoogbouw	OGC				OGC

Referentie gemeenten

De verwachte prestaties voor Harderwijk voor dit scenario herleiden we uit de volgende groep met referentiegemeenten die ook dit systeem hanteren: in 2018 hadden alleen Loppersum en Winsum een systeem op basis van nascheiding en diftar op gewichtsbasis. Daarom zijn ook Sittard-Geleen en Stein meegenomen. Die hebben een systeem van gecombineerde bron- en nascheiding van PMD en diftar op gewichtsbasis.

1. Verwachte effecten

Restafvalreductie

Het effect op restafvalreductie in dit scenario is waarschijnlijk groter dan in scenario 1. Afrekenen op basis van gewicht zorgt er namelijk voor dat de grootste fractie (35-40% GFT in restafval op gewichtsbasis) uit restafval gaat. De PMD-fractie is volume (ca 50% van volume), maar een zeer lichte fractie. Daarom zou dit scenario meer effect kunnen hebben op het aantal kg's restafval dan scenario 1. Op basis van de referentiegemeenten (nascheiding met diftar o.b.v. volume) ramen we de te behalen restafvalreductie op ca 60 kg per inwoner jaar (o.b.v. CBS data 2017). Blauwgekleurde gemeenten op de kaart scheiden PMD na uit restafval.

	Restafval	PMD	GFT	Papier	Glas
Loppersum	Geen gegevens				
Winsum	148		112	80	23
Sittard-Geleen	157 (130 rest + 27 PMD)		52*	61	26
Stein	136 (112 rest + 24 PMD)		64*	64	27
Harderwijk (nul)	203		105	51	17
Harderwijk (S1)	140		110	65	24

* Ook diftar op GFT. Daarmee is de prikkel deels weg om ook GFT goed bron te scheiden.

Per 2019 hebben Heerenveen, Opsterland en Ooststellingwerf een diftarsysteem o.b.v. gewicht in plaats van volume (zie scenario 1) ingevoerd. Resultaten van dit systeem zijn nog niet bekend.

Kwaliteit OR / dumpingen

Door de invoering van dit scenario bestaat het risico dat er bijplaatsingen gedaan worden, omdat inwoners voortaan moeten betalen per lediging. Het betalen voor het gewicht (aantal kg) zal ten opzichte van het vorige scenario niet tot veel meer problemen leiden.

2. Uitvoerbaarheid

Planning

De nieuwe inzamelvoertuigen van ACONOV per juli 2019 kunnen tegen meerkosten worden voorzien van weegsoftware voor een betrouwbaar proces van dynamisch wegen. Daarnaast moeten alle ondergrondse restafvalcontainers worden voorzien van een weegunit voor de inwerptrommel.

Organisatie / inzet

Bij de combi met aanbodfrequentie worden minicontainers minder vaak aangeboden en dat leidt mogelijke tot minder stops van het inzamelvoertuig (ivm containeraanbod 2 aan 2)

Risico's

Een belangrijk risico is de dumpingen, bijplaatsingen, of vervuiling van de GFT- en/of papierstroom door restafval.

Juridisch t.a.v. het contract met ACONOV valt het risico mee, maar moet gecheckt worden met ACONOV en juristen. Volgens de bekende feiten is het verdedigbaar dat het toevoegen van de tariefprikkel wegen géén “ontoelaatbare wijziging” oplevert. Het meest valide argument hiervoor is dat de wijziging blijft binnen de grenzen van de hierboven aangeduide “bagatelbepaling”, te weten maximaal 10% van de oorspronkelijke opdrachtwaarde (voor dit perceel) en ten hoogste de drempelwaarde voor diensten (€ 221.000,--).

Ervaringen in het land

Naast de recente Friese gemeenten hebben een 15-tal Groningse/Drentse/Limburgse gemeenten ruime en positieve ervaring met wegen.

3. Financiën

Voor de tariefprikkel “wegen” c.q. “gewicht” moeten door ACONOV grotere investeringen worden gedaan in weegcellen op de inzamelvoertuigen. Deze investeringen bedragen voor 9 inzamelvoertuigen circa € 360.000 (€ 40.000,- a € 50.000,- per voertuig). Deze investeringen zullen worden verdisconteerd in het door de gemeenten te betalen inzameltarief, met andere woorden: de gemeenten zullen een hoger tarief moeten gaan betalen.

Aanvullend op het vorige scenario zullen er dus ook kosten gemaakt worden voor het plaatsen van wegingstechnieken in de vuilniswagens en de (ondergrondse) verzamelcontainers. Een ander aandachtspunt is het effect van deze tariefprikkel. Doordat GFT (als zware fractie) beter gescheiden wordt, worden de gewichten veel lager dan nu het geval is. Hierdoor loopt de gemeente aan de inkomstenkant (afvalstoffenheffing) een groot risico.

Aanvullend op het vaste tarief komt een variabel tarief dat bestaat uit een tarief per lediging en een tarief per kg. Zoals hierboven geschetst, kan dit tot gevolg hebben dat de gemeente geen sluitende businesscase meer heeft en genoodzaakt is om de afvalstoffenheffing te verhogen.

4. Bewoners

Het serviceniveau voor bewoners in de laagbouw verandert niet: het systeem en de haalfrequenties blijven gelijk. PMD weegt niet zo veel, maar heeft wel een flink volume. Als onderdeel van het restafval, betekent het dat minicontainers nog regelmatig opgehaald moeten worden en een verdergaande frequentieverlaging ligt daarmee niet voor de hand. Voor bewoners is de hoogbouw gaat de service voor bronscheiden omhoog vanwege de te realiseren voorzieningen voor GFT. Het betalen per gewicht kan leiden tot ongewenste neveneffecten, zoals het bij de buurman aanbieden van afval in zijn container (zodat de buurman betaalt).

Draagvlak voor systeem

Omdat er voor bewoners qua systeem niet veel verandert (geen extra container voor laagbouw of lagere inzamelfrequentie), zal er waarschijnlijk weinig weerstand zijn tegen dit scenario. Er kan wel een aanvankelijke angst zijn voor diftar. Wel krijgen bewoners met diftar meer grip op de hoogte van de afvalstoffenheffing. Probleem hierbij is wel dat ondanks goede bronscheiding de minicontainer met

name bij grotere huishoudens toch om de twee weken moet worden aangeboden vanwege het volume PMD.

Twee expliciete risico's die ook nog genoemd moeten worden:

1. De opstartfase: andere gemeenten met ervaring raden aan om te 'proefdraaien' voor 1 jaar lang zodat inwoners kunnen wennen, kinderziekten kunnen worden opgelost, etc.
2. Succes leidt redelijkerwijs tot een hogere afvalstoffenheffing per kilogram: de gemeente wil een kostendekkende, sluitende businesscase. Als de gemeente veel inkomsten verliest dankzij het beter scheiden en aanbieden van de zware fractie GFT, kan het zijn dat zij op een later moment de (variabele) tarieven en/of het vastrecht moet verhogen.

3) Vier minicontainers (Rest, GFT, PMD & Papier) + diftar

Korte beschrijving

In dit scenario gaat de gemeente Harderwijk van nascheiding naar bronscheiding van PMD. Er zijn dan vier soorten containers beschikbaar, namelijk: een groene container voor GFT (+ etensresten), een oranje container voor PMD, een blauwe container voor papier en een grijze container voor restafval.

Vier minicontainers is mogelijk voor laagbouw, maar niet geschikt voor hoogbouw tenzij in pandige opslag en pasjessysteem aanwezig is. Daar zullen dus in de wijk extra voorzieningen voor moeten komen, namelijk centrale (ondergrondse of bovengrondse) verzamelcontainers.

	Restafval	PMD	GFT	Papier	Glas
Laagbouw	140l of 240 l bak <i>1x per 2 weken</i>	140l of 240 l bak <i>1x per 2 weken</i>	240 l bak <i>1x per 2 weken</i>	240 l bak <i>1x per 4 weken</i>	OGC
Hoogbouw	OGC	OGC			OGC

1. Verwachte effecten

Restafvalreductie

In de situatie van Harderwijk is de verwachte restafvalreductie op korte termijn zeer onzeker. Inwoners zijn niet gewend aan bronscheiding van PMD en het resultaat (milieurendement) van de nascheiding valt direct weg. Er zijn wel verschillende manieren om aan te sturen op minder restafval. Een lagere ophaalfrequentie kan een prikkel zijn (bijvoorbeeld 1x per twee of zelfs vier weken restafval ophalen).

	Restafval	PMD	GFT	Papier	Glas
Brummen	100	36	97	72	28
Deventer	75	35	117	60	24
Doetinchem	167	27	118	62	20
Renkum	82	28	162	65	28
Harderwijk (huidig)	203		105	51	17
Harderwijk (difftar)	100	35	115	60	24

Kwaliteit OR / dumpingen

In dit scenario bestaat er een groot risico dat het straatbeeld (nog) meer mini-containers zal kennen wat een negatieve impact heeft op de kwaliteit van de openbare ruimte (qua straatbeeld en ruimtebeslag van de aanbodplaatsen). De kans op bijplaatsingen is iets kleiner dan de andere scenario's, omdat iedereen over voldoende eigen inzamelmiddelen (mini-containers) beschikt en er minder verzamelcontainers zijn.

2. Uitvoerbaarheid

Planning

Het is relatief snel uit te rollen voor de laagbouw.

Organisatie / inzet

Hogere logistieke kosten kunnen beperkt worden met met aanwijzen aanbodplaatsen en zijbelading. (zijbelading = 1 man achter het stuur met kraan op de wagen ipv 3 (1chauffeur en 2 beladers).

Risico's

Indien Harderwijk kiest voor bronscheiding van PMD, zal als consequentie de verwerker Omrin het restafval niet meer nascheiden, maar direct naar de verbrandingsinstallatie leiden. Hierdoor verliest de gemeente haar recycling en de korting die zij nu nog heeft op de afvalverbandingsbelasting die dan volledig betaald dient te worden. Gemeente Harderwijk zal door deze wijziging niet dichterbij haar VANG-doelstelling komen op de korte termijn. Dit vraagt overigens ook om een contractwijziging.

Logistiek gezien bestaat het risico dat door de vierde minicontainer er extra routes moeten komen die niet alleen extra geld kosten, maar ook weer eigen foutmarges hebben en consequenties hebben voor het rij-schema van de inzamelmedewerkers.

Ervaringen in het land

Doetinchem zamelt huishoudelijk afval gescheiden in. Hiervoor beschikt elk huishouden in een laagbouwwooning over een standaardset containers: een groene container (gft-afval), een grijze container (restafval), een grijze container met blauwe deksel (oud papier) en een grijze container met oranje deksel (plastic verpakkingsafval). Er bestaat alleen diftar voor meerpersoonshuishoudens en extra containers.

- De container voor gft (groen) wordt iedere twee weken geleegd.
- Restafval (grijze container) wordt iedere vier weken geleegd.
- [Oud papier](#) wordt eens per vier weken aan huis ingezameld in de daarvoor bestemde grijze container met blauwe deksel. Heb je geen rolemmer voor papier, dan kun je jouw oud papier brengen naar de daarvoor bestemde ondergrondse containers in jouw wijk of naar het [afvalbrengpunt](#) van de gemeente.
- [Plastic afval](#) wordt eens per vier weken aan huis opgehaald in de grijze container met een oranje deksel.

Doetinchem heeft ook een recycle-ophaalservice voor klein onbewerkt hout, frituurvet, klein metaal, AEEA (afgedankte elektrische en elektronische apparatuur), harde plastics, piepschuim, keramiek en porselein, tegeltjes, boeken/CD's en platen, speelgoed, textiel, leer, kaarsvet en Glas.

Renkum (hoogbouwklasse C: 20 t/m 29% hoogbouw): Koploper Renkum haalt GFT en PMD in hoge frequentie aan huis op met minicontainers (resp. 42 en 34 x per jaar). Oud papier en karton wordt 1 x per 4 weken opgehaald. Voor grof huishoudelijk afval moet worden betaald (zowel voor halen als voor brengen). Renkum heeft diftar ingevoerd in combinatie met een verlaagde inzamelfrequentie voor restafval (1 x per 3 weken).

Zutphen zamelt PMD aan de bron gescheiden in. Laagbouw heeft vier containers waarin GFT, PMD en rest tweewekelijks worden opgehaald en papier één keer per maand wordt opgehaald. Bij de hoogbouw (appartementen en huizen in de binnenstad) wordt restafval weggebracht naar een inzamelcontainer in de buurt. Papier, GFT en PMD worden om de week opgehaald aan huis. Restafval: 128,8 kg.

3. Financiën

Voordeel is dat de gemeente niet veel hoeft te investeren in veel meer ondergrondse containers. Daar tegenover staan wel kosten van logistiek voor minicontainers. En voor de hoogbouw zijn wel investeringen nodig als PMD aan de bron gescheiden gaat worden.

4. Bewoners

Serviceniveau

Het serviceniveau verandert flink. Inwoners worden gevraagd om voortaan ook hun PMD apart te scheiden. Dit gebeurt aan huis, dus inwoners hoeven niet ver te lopen naar een ondergrondse container. Tegelijkertijd betekent het wel extra moeite in huis waar door inwoners verschillend over wordt gedacht. Andere nadelen voor bewoners zijn het ruimtebeslag van de containers (zowel in de tuin/achter het huis als aan de weg) en de lagere inzamelfrequentie. Er bestaan verschillende

maatregelen die de service ten goede kunnen komen. Denk hierbij aan het optioneel maken van de papiercontainer, aangevuld met de mogelijkheid om je papier ook naar een bestaande of nieuwe (ondergrondse) verzamelcontainer te brengen. Het vaker aan huis ophalen van grondstoffen (papier, GFT en PMD) kan ook een serviceprikkel zijn.

Draagvlak voor systeem

De verwachting is dat zeker in de beginfase er weerstand zal zijn, want de vierde container neemt ruimte in en de inzamelfrequentie (van de restafval-container) gaat omlaag. Ervaring in andere gemeenten leert wel dat er na invoering nauwelijks meer weerstand is. Met name bij hoogbouw en clusters containers zijn er wel vaak klachten en is er sprake van bijplaatsingen. Dit vraagt om goede monitoring en handhaving.

4) Omgekeerd inzamelen (3 minicontainers: GFT, PMD & Papier) + diftar

Korte beschrijving

In dit scenario stapt de gemeente Harderwijk over van nascheiding naar bronscheiding van PMD. Hiervoor komt geen vierde minicontainer bij de laagbouw, maar de grijze minicontainer verandert in een PMD-minicontainer (middels een andere kleur deksel) die waarschijnlijk tweewekelijks wordt opgehaald. Dit betekent dat de inwoner zijn of haar restafval voortaan niet meer aan huis kan laten ophalen, maar zelf moet wegbrengen naar een verzamelcontainer in de buurt.

In dat opzicht sluiten zij dus meer aan op het systeem van de hoogbouw. De hoogbouw heeft echter in dit scenario ook extra verzamelcontainers nodig voor het aan de bron kunnen scheiden van PMD. De gemeente faciliteert dit zodat het gewenste scheidingspercentage behaald wordt en er geen vervuiling van de stroom optreedt.

Zie het verschil tussen laagbouw en hoogbouw in onderstaand figuur:

	Restafval	PMD	GFT	Papier	Glas
Laagbouw	140l of 240 l bak <i>1x per 2 weken</i>	140l of 240 l bak <i>1x per 2 weken</i>	240 l bak <i>1x per 2 weken</i>	240 l bak <i>1x per 4 weken</i>	OGC
Hoogbouw	OGC	OGC			OGC

1. Verwachte effecten

Restafvalreductie

ROVA gemeenten zijn vanaf 2012 overgestapt naar omgekeerd inzamelen en later ook in combinatie met diftar. Enkele ROVA gemeenten zitten inmiddels al tussen de 50 tot 80 kg restafval per inwoner. In de situatie van Harderwijk is de verwachte restafvalreductie zeer onzeker. Inwoners zijn niet gewend aan bronscheiding van PMD en het resultaat (milieurendement) van de nascheiding valt direct weg.

	Restafval	PMD	GFT	Papier	Glas
Hardenberg	108	27	125	64	17
Heerde	100	34	185	77	25
Kampen	86	32	85	59	22
Raalte	108	35	83	67	25
Harderwijk (nul)	203		105	51	17
Harderwijk (S1)	100	35	115	60	24

Kwaliteit openbare ruimte / dumpingen

Bij zowel de hoogbouw als laagbouw kunnen er extra klachten komen en is er sprake van bijplaatsingen. Dit vraagt om goede monitoring en handhaving. De kwaliteit van de openbare ruimte en het aantal dumpingen is ook afhankelijk van de mate waarin de gemeente erin slaagt voldoende verzamelcontainers voor het restafval (strategisch) te plaatsen.

Risico's

Indien Harderwijk kiest voor bronscheiding van PMD, zal de verwerker Omrin het restafval niet meer nascheiden, maar direct naar de verbrandingsinstallatie leiden. Hierdoor verliest de gemeente haar recycling en de korting die zij nu nog heeft op de afvalverbandingsbelasting die dan volledig betaald dient te worden. Gemeente Harderwijk zal door deze wijziging niet dichterbij haar VANG-doelstelling komen op de korte termijn.

Ervaringen in het land

Met name de gemeenten die deel uitmaken van ROVA doen al jaren ervaring op met omgekeerd inzamelen.³ Dit betreft 23 gemeenten in de regio's IJssel-Vecht, Achterhoek en Eemland. Het gemiddelde tarief van de afvalstoffenheffing bedroeg 174,52 euro met een gemiddelde hoeveelheid van 116 kg. restafval per inwoner. Inmiddels bereikt het systeem ook de meer stedelijke gemeenten, waaronder de gemeente Amersfoort. Rijkswaterstaat rapporteert regelmatig over dit systeem voor huishoudelijk afval.⁴ De ervaringen zijn wisselend in succes.

3. Financiën

De investering in dit scenario zit in de centrale (ondergrondse) verzamelcontainers voor restafval die geplaatst moeten worden. Inwoners in de laagbouw zullen voortaan hun restafval moeten wegbrengen omdat ze hier geen minicontainer aan huis voor krijgen. Gelet op het feit dat er meer laagbouw dan hoogbouw is in Harderwijk, zal dit een flinke investering zijn. Naar schatting zijn er zo'n 250 extra containers nodig, bovenop de 183 ondergrondse containers voor restafval die de gemeente Harderwijk nu heeft voor de hoogbouw. Uiteraard kan een deel van de laagbouw wel gebruik gaan maken van die bestaande containers.

Een andere investering is dat de grijze mini-containers van de laagbouw zullen veranderen in een PMD-minicontainer (ze worden voorzien van een andere kleur deksel).

4. Bewoners

Serviceniveau

Weerstand bij bewoners vanwege het weg moeten brengen van restafval: vooral in ruimer opgezette wijken kan de afstand oplopen tot enkele honderden meters.

Het lopen naar restafvalcontainer is ook een bezwaar voor ouderen / mindervaliden. Daar kun je wel een vangnetregeling voor bedenken via inzamelaar, sociale werkplaats of wmo. Bijvoorbeeld speciale zakken op laten halen of mensen helpen met buiten zetten minicontainer. Groot effect door service en financiële prikkel maar ook wat hogere kans op dumpingen van restafval in grondstoffen.

Draagvlak voor systeem

De verwachting is dat zeker in de beginfase er weerstand zal zijn, want de vierde container neemt ruimte in en de inzamelfrequentie (van de restafval-container) gaat omlaag. Ervaring in andere gemeenten leert wel dat er na invoering nauwelijks meer weerstand is. Met name bij hoogbouw en clusters containers zijn er wel vaak klachten en is er sprake van bijplaatsingen. Dit vraagt om goede monitoring en handhaving.

---

³ Zie bijvoorbeeld: <https://www.vang-hha.nl/nieuws-achtergronden/2015/factsheet-'omgekeerd'@148073/rapportage/>

⁴ Zie bijvoorbeeld: <https://www.vang-hha.nl/nieuws-achtergronden/2015/factsheet-%27omgekeerd/>

Bijlage 5 Varianten afvalstoffenheffing

In de beschreven scenario's hebben we telkens een vergelijking gemaakt met andere gemeenten. Zij kennen allen ook een eigen afvalstoffenheffing. Hierin zijn redelijk veel varianten mogelijk. Om die reden hebben we deze varianten in dit hoofdstuk overzichtelijk weergegeven. Het dient ter inspiratie voor de keuzes die de gemeente Harderwijk wil maken voor haar eigen afvalstoffenheffing. Hieronder eerst kort nog een kader dat de bevindingen van Rijkswaterstaat samenvat ten aanzien van die varianten.

Afvalstoffenheffing & diftar in Nederland

In dit kader een paar landelijke feiten op een rij. Bron hiervan is de rapportage van Rijkswaterstaat "Afvalstoffenheffing 2018".

- Gemiddeld betaalt een huishouden 232 euro per jaar, een eenpersoonshuishouden betaalt 198 euro en een meerpersoons-huishouden 250 euro per jaar.
- Het aantal gemeenten met tariefdifferentiatie op afvalaanbod (diftar) stijgt gestaag. In 2018 heeft 50 procent van de gemeenten diftar. In 2017 was dit 46 procent.
- In gemeenten met tariefdifferentiatie op het afvalaanbod wordt over het algemeen meer afval gescheiden aangeboden, waardoor minder restafval ontstaat.
- Gemeenten met lage afvalbeheerkosten maken over het algemeen gebruik van tariefdifferentiatie op het afvalaanbod (diftar)

Een andere bron is de benchmark peiljaar 2017, gepubliceerd in november 2018 door NVRD en RWS:

- De gemiddelde beheerkosten in 2017 bedroegen voor gemeenten € 168,- per huishouden (een aantal kosten zijn hierin niet in opgenomen, dus dit bedrag kan lager uitvallen dan de afvalstoffenheffing).
- Het grootste aandeel in de directe kosten hebben de inzameling en verwerking van fijn restafval, gft, pmd en grof afval. Voor restafval bedroegen de kosten in 2017 gemiddeld € 61,- per huishouden. Dat is ongeveer 45% van de totale directe kosten van het afvalbeheer.
- Met gemiddeld 121 kilogram restafval en €146,- per huishouden aan beheerkosten presteert diftar respectievelijk 44% en 20% beter dan de 217 kg restafval en €183,- per huishouden van de gemeenten zonder diftar. Praktisch alle 14 gemeenten in de benchmark die de 2020-doelstelling voor restafval hebben bereikt (afkomstig uit de hoogbouwklassen B, C en D) hebben een vorm van diftar.

De regio (samenwerking met onder andere de gemeente Nunspeet, Elburg en Oldebroek) heeft gewerkt aan een variantenstudie voor het bepalen van de flexibele afvaltarieven (diftar op basis van volume/frequentie) binnen de scenario's 1 en 2. Per scenario worden drie varianten uitgewerkt op basis van de hoogte van het tarief voor restafval: laag, midden en hoog.

Zutphen

Gemiddeld biedt een huishouden 18 x een container aan per jaar.

Onderdeel	Tarief
Afvalstoffenheffing vast tarief	€ 138,50
Aanbieden container rest 80L	€ 2,80
Aanbieden container rest 140L	€ 5,00
Aanbieden container rest 240L	€ 8,80
Inworp ondergrondse con. 60L	€ 1,85
Inworp ondergrondse con. 30L	€ 0,90
Aanbieding groene container	Gratis
Aanbieden PMD-zak	Gratis
Aanbieden zwart kratje (glas)	Gratis
Aanbieden BEST-tas	Gratis

Ede

Onderdeel	Tarief
Afvalstoffenheffing vast tarief	€ 177,-
Aanbieden container rest 140L	€ 4,20
Aanbieden container rest 240L	€ 7,20
Inworp verzamelcontainer rest 30L	€ 0,90
Inworp verzamelcontainer rest 60L	€ 1,80
Inworp rest 30L huishoud. Hoogb.	€ 0,77
Inworp rest 60L huishoud. Hoogb.	€ 1,53
Huismeester/recreatiewoningen	€ 222,-
Inleveren PMD, papier, glas, GFT	Gratis

Voorbeeld gemeente Ede

“Uit ons vooronderzoek bleek dat betalen geen drempel hoeft te zijn. Dat maakte de beslissing voor de raad makkelijker. Voor het ophalen van restafval betalen bewoners voortaan 4,20 euro voor 140 liter en 7,20 euro voor 240 liter. De afvalstoffenheffing is van gemiddeld 233 euro vast recht naar 177 euro per jaar gegaan.” – beleidsmedewerker gemeente Ede (bron: www.vang-hha.nl)

Ermelo

Onderdeel	Tarief
Afvalstoffenheffing vast tarief	€ 91,50
Aanbieden container rest 140L	€ 4,10
Aanbieden container rest 240L	€ 7,05
Aanbieden container GFT 80L	€ 0,20
Aanbieden container GFT 140L	€ 0,30
Aanbieden container GFT 240L	€ 0,55
Verzamelcontainer	€ 84,00

Doetinchem

Onderdeel	Tarief
Eenpersoonshuishouden	€ 192,96
Meerpersoonshuishouden	€ 236,28
Extra grijze container	€ 110,40
Extra groene container	€ 48,00
Extra blauwe container	€ 28,80
Extra oranje rolemmer	€ 28,80

Enschede

Onderdeel	Tarief per keer
Afvalstoffenheffing vast tarief	€ 202,32
Aanbieden ondergronds restafvalcontainer (30 liter)	€ 0,84
Aanbieden container rest 140L	€ 4,39
Aanbieden container rest 240L	€ 7,52
Aanbieden container GFT 140 of 240 L	gratis
Aanbieden container Papier 240L	gratis

Heerenveen

Onderdeel	Tarief per keer	Tarief per kilo
Afvalstoffenheffing vast tarief		€ 157,-
Aanbieden container rest 240L	€ 1,00	€ 0,25
Aanbieden GFT-container		Gratis

Ooststellingwerf

Ooststellingwerf kent een vast en een variabel tarief. Het vaste tarief is voor ieder huishouden gelijk. Het vaste tarief is voor ieder huishouden gelijk: €96,-. Behalve als u gebruik maakt van gezamenlijke containers, dan kost het € 131,70 voor een 1-persoonshuishouding en € 161,45 voor een meerpersoonshuishouding. Het variabele tarief is voor het aantal keren dat u de container aan de straat zet. Voor het variabele tarief geldt:

- > Sortibak (minicontainer van 240) | restafval: € 1,00 per lediging en circa 0,20 cent per kilo afval.
- > Biobak (minicontainer van 180) | GFT-afval: € 1,00 per lediging.
- > Aanbieden huisvuil in ondergrondse verzamelcontainer: €1,10 per aanbieding.

Voorbeeld: De lediging van een container van 25 kilo kost; € 6,-. (€ 1,- ledigingstarief + €0,20 x 25 kilo). Op dit moment heeft ruim de helft van de inwoners gemiddeld 25 kilo in de Sortibak. In het vorige systeem (tot 1 januari 2019) betaalde u € 5,95 voor elke lediging van de container. Het maakte hierbij niet uit hoe zwaar de container is.

Tiel

Belangrijkste tarieven afvalstoffenheffing 2019 [peildatum 1 januari 2019]

Basistarief (voor iedereen gelijk) € 169,00*

Inclusief:

- één restafvalcontainer of de mogelijkheid gebruik te maken van een ondergrondse container voor restafval
- één of twee gft- en papiercontainer(s)

Het formaat van de container (140 of 240 liter) is hierbij niet van belang.

Het gebruik van de milieustraten (gratis, met uitzondering van bouw- en sloopafval, puin, grond en tevens restafval per huisvuilzak van 60 liter)

Extra:

- per extra grijze container (140/240 liter) per jaar € 50,00

Variabel tarief [per keer]

- grijze container 140 liter	€ 4,67
- grijze container 240 liter	€ 8,00
- gft-container (140 en 240 liter)	gratis
- papiercontainer (140 en 240 liter)	gratis
- zak plastic verpakkingsmateriaal	gratis
- inworp ondergrondse container per zak van 60 liter	€ 1,60**
- brengcontainers voor glas, papier, textiel, plastic	gratis
- milieubox	gratis

Kosten die niet via de afvalstoffenheffing in rekening gebracht worden:

- restafval op milieustraat per huisvuilzak van 60 liter (met pinpas betalen op milieustraat)	€ 2,40
- voorrijtarief voor aan huis ophalen van grof huishoudelijk afval (via factuur)	€ 20,00
- een containerwisseling van 240 liter grijze container naar een 140 liter grijze container is gratis. Alle andere containerwisselingen kosten € 35 per levering van 1 of meer containers (via factuur)	€ 35,00

